

## ***Suvestinė redakcija nuo 2023-07-12 iki 2023-12-31***

*Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [46-851](#), i. k. 0941010ISTA000I-480*

***Pastaba. Teismų įstatyme vartojama sąvoka „Teismų taryba“ pakeista sąvoka „Teisėjų taryba“:***  
*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

***Nauja įstatymo redakcija nuo 2002-05-01:***  
*Nr. [IX-732](#), 2002-01-24, Žin., 2002, Nr. 17-649 (2002-02-20)*

# **LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMAS**

1994 m. gegužės 31 d. Nr. I-480  
Vilnius

Lietuvos Respublikos teismų įstatymas nustato Lietuvos Respublikos teismų sistemą, jų kompetenciją, teismų organizavimo, veiklos, administravimo ir savivaldos sistemą, principus, teisėjų statusą, pretendentų į teisėjus atrankos, jų skyrimo teisėjais, teisėjų karjeros, atsakomybės procedūras, teisėjų socialines garantijas, kitus su teismais susijusius klausimus.

Šiame Įstatyme nustatytas teismų organizavimo ir veiklos, teisėjų statuso ir su jais susijusių santykių teisinis reglamentavimas pagrįstas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, kituose įstatymuose bei Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintais visuotinai pripažintais teisės principais: pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms, tarp jų asmens teise į teisminę gynybą, teise, kad kiekvieno asmens byla būtų viešai ir teisingai išnagrinėta nepriklausomo ir nešališko teismo, valstybės valdžios padalijimo principu, pagal kurį teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai, teisės viršenybės, teismų ir teisėjų nepriklausomumo, teismų organizacinio savarankiškumo, jų finansinio nepriklausomumo nuo kitų valstybės valdžios institucijų ir pareigūnų sprendimų, teismų savireguliacijos ir savivaldos, kitais teismų sutvarkymo, teisėjų statuso ir teismo proceso principais.

## **I DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS**

### **I SKYRIUS PAGRINDINIAI TEISMŲ ORGANIZAVIMO IR VEIKLOS PRINCIPAI**

#### **1 straipsnis. Teisingumo vykdymas**

1. Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai.
2. Teismai sprendimus bylose priima Lietuvos Respublikos vardu.
3. Bylose teismų priimtus sprendimus gali peržiūrėti tik teismas ir tik įstatymų nustatyta tvarka.

#### **2 straipsnis. Teismų nepriklausomumas**

Teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi nuo kitų valstybės valdžios institucijų, pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ir kitų asmenų.

#### **3 straipsnis. Teisėjų nepriklausomumas**

1. Teisėjų nepriklausomumo garantijas bei teisėjų statusą nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai bei kiti teisės aktai.
2. Teisėjai, vykdydami teisingumą, veikia nešališkai ir klauso tik įstatymų.
3. Teisėjai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi nuo proceso dalyvių, teismų administracijos, kitų teisėjų, valstybės valdžios institucijų, pareigūnų bei kitų asmenų. Teisėjams negali būti daromas joks politinis, ekonominis, psichologinis, socialinis spaudimas ar kitoks neteisėtas poveikis, kuris galėtų turėti įtakos jų sprendimams.
4. Niekas neturi teisės reikalauti, kad teisėjas atsiskaitytų dėl konkrečioje byloje priimto sprendimo.

5. Teisėjams suteikiamos socialinės garantijos, atitinkančios jų statusą ir užtikrinančios jų nepriklausomumą.

#### **4 straipsnis. Teisė į teisminę gynybą**

1. Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę į teisminę gynybą nuo kėsimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintas jų teises ir laisves. Įstatymų numatytais atvejais jie turi teisę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

2. Užsieniečiai bei asmenys be pilietybės turi tokias pačias teises į teisminę gynybą kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiai, jeigu kitaip nenustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.

3. Teisę į teisminę gynybą taip pat turi įmonės, įstaigos, organizacijos bei kitos institucijos.

#### **5 straipsnis. Teisė į nepriklausomą, nešališką ir operatyvų teismą**

1. Asmuo turi teisę, kad jo byla būtų teisingai išnagrinėta pagal įstatymus sudaryto nepriklausomo ir nešališko teismo.

2. Teismas visa savo veikla turi užtikrinti, kad bylos būtų išnagrinėtos lygybės ir viešumo sąlygomis per įmanomai trumpiausią laiką.

#### **6 straipsnis. Lygybė įstatymui ir teismui**

1. Įstatymui ir teismui visi asmenys lygūs.

2. Žmogaus teisių negalima varžyti ar teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar kitų aplinkybių.

#### **7 straipsnis. Viešumas**

1. Teismuose bylos nagrinėjamos viešai, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

2. Bylose priimti teismų sprendimai skelbiami viešai. Teismas, skelbdamas sprendimą, neskelbia fizinio asmens kodo, paprastai neskelbia gyvenamosios ar buvimo vietos adreso, duomenų apie asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, telefono numerio, elektroninio pašto adreso ir kitų kontaktinių duomenų, gimimo datos ir vietos, šeiminės padėties, darbovietės ir einamų pareigų, transporto priemonės valstybinio numerio, kredito įstaigos sąskaitos numerio, unikalaus nekilnojamojo ar kito registruotino turto numerio, šio turto buvimo vietos tikslaus adreso, duomenų, sudarančių bylos medžiagą, teismo pripažintą nevieša, taip pat specialių kategorijų asmens duomenų, o baudžiamosiose bylose – ir asmens duomenų, saugomų atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-606](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-19, i. k. 2017-12426

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

#### **8 straipsnis. Teismo proceso kalba**

1. Teismo procesas Lietuvos Respublikoje vyksta valstybine kalba.

2. Asmenims, nemokantiems valstybinės kalbos, teisė dalyvauti teismo procese garantuojama per vertėją.

#### **9 straipsnis. Teismų sprendimų privalomumas**

1. Įsiteisėję Lietuvos Respublikos teismų sprendimai yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikos teritorijoje tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.

#### **10 straipsnis. Teismų savivalda**

1. Teismų nepriklausomumas lemia jų organizacinį savarankiškumą, kuris įgyvendinamas per teismų savivaldą.

2. Teismų savivalda grindžiama atstovavimu, rinkimais, visuomenės dalyvavimu, teismų savivaldos vykdomųjų institucijų atskaitingumu, taip pat teismų savivaldos institucijų atsakomybe už tinkamą pavestų funkcijų atlikimą.

3. Teismų savivaldos institucijos periodiškai atsiskaito už savo veiklą aukščiausiam savivaldos organui – Visuotiniam teisėjų susirinkimui.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00013

### **11 straipsnis. Teismų veiklos finansinės ir materialinės garantijos**

1. Teismų savarankiškumą ir nepriklausomumą užtikrina šio Įstatymo laidojamos finansinės ir materialinės garantijos.

2. Teismų materialinis techninis aprūpinimas turi atitikti mokslo ir technikos pažangą, atsižvelgiant į valstybės ekonomines galimybes.

3. Bloginti įstatymų numatytas finansines ir materialines technines teismų veiklos sąlygas draudžiama. Kai iš esmės pablogėja valstybės ekonominė ir finansinė būklė, Seimas gali peržiūrėti teismų finansines ir materialines veiklos sąlygas.

## **II DALIS**

### **LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ SISTEMA IR KOMPETENCIJA**

## **II SKYRIUS**

### **LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMAI**

### **12 straipsnis. Lietuvos Respublikos teismų sistema ir steigimas**

1. Teismų sistemą ir kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai. Lietuvos Respublikos teismai steigiami įstatymu.

2. Lietuvos Respublikos vientisą teismų sistemą sudaro bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai.

3. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, apygardų ir apylinkių teismai yra bendrosios kompetencijos teismai, nagrinėjantys civilines, baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas, Lietuvos apeliacinis teismas yra bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėjantis civilines ir baudžiamąsias bylas. Bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėdamas civilinę bylą, kartu gali nuspręsti ir dėl individualaus administracinio akto teisėtumo.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506

4. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ir apygardų administraciniai teismai yra specializuoti teismai, nagrinėjantys bylas dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių.

5. Darbo, šeimos, nepilnamečių, bankroto ir kitų kategorijų byloms nagrinėti gali būti steigiami ir kiti specializuoti teismai.

6. Teismai, turintys ypatingus įgaliojimus, taikos metu Lietuvos Respublikoje negali būti steigiami.

7. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas veikia visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kitų teismų skaičių ir jų veiklos teritorijas nustato įstatymai.

8. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičių nustato Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų skaičių nustato Respublikos Prezidentas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko siūlymu.

10. Kitų teismų teisėjų skaičių nustato Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu. Kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, teisėjų skaičių teismo rūmuose nustato Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

11. Kiekvienas teismas yra juridinis asmuo ir turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka

### **13 straipsnis. Teismų reorganizavimas ir likvidavimas**

1. Teismai reorganizuojami ar likviduojami tik įstatymu.
2. Teismas negali būti reorganizuotas ar likviduotas, jeigu jo kompetencijai priskirtos teisingumo vykdymo funkcijos neperduotos kito teismo jurisdikcijai.

## **III SKYRIUS LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROSIOS KOMPETENCIJOS TEISMAI**

### **PIRMASIS SKIRSNIS APYLINKIŲ TEISMAI**

#### **14 straipsnis. Apylinkės teismas**

1. Apylinkės teismas susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo (pavaduotojų) ar skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų. Teismo pirmininko pavaduotojas gali būti skiriamas apylinkės teisme, kuriame yra ne mažiau kaip dešimt teisėjų. Apylinkės teisme, kuriame yra daugiau kaip dvidešimt teisėjų, gali būti skiriami du teismo pirmininko pavaduotojai, apylinkės teisme, kuriame yra daugiau kaip penkiasdešimt teisėjų, gali būti skiriami trys teismo pirmininko pavaduotojai. Apylinkės teisme, kuris sudarytas iš teritorinių padalinių – apylinkės teismo rūmų ir kuriame yra daugiau kaip aštuoniasdešimt teisėjų, gali būti skiriami keturi teismo pirmininko pavaduotojai. Apylinkės teisme, kuris nėra sudarytas iš teritorinių padalinių – apylinkės teismo rūmų ir kuriame yra daugiau kaip aštuoniasdešimt teisėjų, gali būti keli Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyriai. Teisėjus į apylinkės teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto apylinkės teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.

2. Apylinkės teismas gali būti sudarytas iš teritorinių padalinių – apylinkės teismo rūmų. Apylinkės teismo rūmų skaičių, veiklos teritorijas ir apylinkės teismo rūmus, kuriuose yra teismo buveinė, nustato įstatymas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

Nr. [XI-2313](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6641 (2012-11-15)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

#### **15 straipsnis. Apylinkės teismo kompetencija**

1. Apylinkės teismas yra pirmoji instancija:

- 1) civilinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) baudžiamosioms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 3) (neteko galios nuo 2012-07-01);
- 4) administracinių nusižengimų byloms;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506

5) byloms, susijusioms su sprendimų ir nuosprendžių vykdymu.

2. Įstatymų nustatytais atvejais apylinkės teismo teisėjai atlieka ikiteisminio tyrimo teisėjo, vykdymo teisėjo funkcijas, taip pat kitas apylinkės teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

#### **16 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-07-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

**17 straipsnis.** Neteko galios nuo 2012-07-01.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

## ANTRASIS SKIRSNIS APYGARDŲ TEISMAI

**18 straipsnis. Apygardos teismas**

1. Apygardos teismas susideda iš šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Apygardos teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į apygardos teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto apygardos teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.

**19 straipsnis. Apygardos teismo kompetencija**

Apygardos teismas:

- 1) yra pirmoji instancija civilinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) yra pirmoji instancija baudžiamosioms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 3) yra apeliacinė instancija byloms dėl apylinkių teismų sprendimų, nuosprendžių, nutarčių, nutarimų ir įsakymų;
- 4) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## TREČIASIS SKIRSNIS LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

**20 straipsnis. Lietuvos apeliacinis teismas**

1. Lietuvos apeliacinis teismas (toliau – Apeliacinis teismas) susideda iš šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Apeliaciniame teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į Apeliacinio teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto Apeliacinio teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.
4. Apeliacinio teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

**21 straipsnis. Apeliacinio teismo kompetencija**

Apeliacinis teismas:

- 1) yra apeliacinė instancija byloms dėl apygardų teismų sprendimų, nuosprendžių, nutarčių, nutarimų ir įsakymų;
- 2) nagrinėja prašymus dėl užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje;
- 3) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## KETVIRTASIS SKIRSNIS LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

**22 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas**

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – Aukščiausiasis Teismas) susideda iš Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Aukščiausiajame Teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.
4. Aukščiausiojo Teismo organizavimo ir veiklos klausimus nustato šis Įstatymas, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas, kiti įstatymai.
5. Aukščiausiojo Teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

**23 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo kompetencija**

1. Aukščiausiasis Teismas yra vienintelis kasacinės instancijos teismas įsiteisėjusiems bendrosios kompetencijos teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims, nutarimams (išskyrus nutarimus administracinių nusižengimų bylose) ir įsakymams peržiūrėti. Aukščiausiasis Teismas nagrinėja prašymus dėl proceso atnaujinimo užbaigtose administracinių nusižengimų bylose.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506

2. Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Į Aukščiausiojo Teismo nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus.

4. Plėtodamas ir užtikrindamas vienodą teisės aiškinimą ir taikymą bendrosios kompetencijos teismuose, Aukščiausiasis Teismas analizuoja nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką, kitus teisės šaltinius, rengia teismų praktikos apibendrinimus, apžvalgas, viešai skelbia informaciją apie savo veiklą.

5. Aukščiausiasis Teismas atlieka ir kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, *Žin.*, 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

#### **24 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-06-09**

*Straipsnio naikinimas:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

#### **25 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-06-09**

*Straipsnio naikinimas:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

#### **26 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-06-09**

*Straipsnio naikinimas:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

#### **27 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo biuletenis**

1. Aukščiausiasis Teismas leidžia biuletinį „Teismų praktika“. Biuletenyje skelbiama aktuali informacija apie teismų praktiką, teismų praktikos apibendrinimai ir apžvalgos, kurių skelbimui pritarė atitinkamas Aukščiausiojo Teismo skyrius. Be to, biuletenyje gali būti skelbiama ir kita informacija apie Aukščiausiojo Teismo veiklą, medžiaga, reikšminga vienodam teisės aiškinimui ir taikymui užtikrinti.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

2. Aukščiausiojo Teismo biuletenio leidyba finansuojama iš valstybės biudžeto ir iš pardavus biuletinį gautų lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletinį gauna nemokamai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

### **IV SKYRIUS**

#### **LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIAI TEISMAI**

##### **PIRMASIS SKIRSNIS**

##### **APYGARDŲ ADMINISTRACINIAI TEISMAI**

#### **28 straipsnis. Apygardos administracinis teismas**

1. Apygardos administracinis teismas susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo (pavaduotojų) ir kitų teisėjų. Teismo pirmininko pavaduotojas gali būti skiriamas teisme, kuriame yra ne

mažiau kaip dešimt teisėjų. Apygardos administraciniame teisme, kuriame yra daugiau kaip dvidešimt teisėjų, gali būti skiriami du pirmininko pavaduotojai.

2. Apygardos administracinis teismas gali būti sudarytas iš teritorinių padalinių – apygardos administracinio teismo rūmų. Apygardos administracinio teismo rūmų skaičių, veiklos teritorijas ir apygardos administracinio teismo rūmus, kuriuose yra teismo buveinė, nustato įstatymas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

## **29 straipsnis. Apygardos administracinio teismo kompetencija**

Apygardos administracinis teismas:

- 1) yra pirmoji instancija administracinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## **ANTRASIS SKIRSNIS**

### **LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS**

## **30 straipsnis. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas**

1. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – Vyriausiasis administracinis teismas) susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir kitų teisėjų.

2. Vyriausiojo administracinio teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

## **31 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo kompetencija**

1. Vyriausiasis administracinis teismas yra:

- 1) pirmoji ir galutinė instancija administracinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) apeliacinė instancija byloms dėl apygardų administracinių teismų sprendimų ir nutarčių;
- 3) instancija, įstatymų nustatytais atvejais nagrinėjanti prašymus dėl proceso atnaujinimo užbaigtose administracinėse bylose.

2. Vyriausiasis administracinis teismas formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Į Vyriausiojo administracinio teismo sprendimuose ir nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus.

4. Plėtodamas ir užtikrindamas vienodą teisės aiškinimą ir taikymą administraciniuose teismuose, Vyriausiasis administracinis teismas analizuoja nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką, kitus teisės šaltinius, rengia teismų praktikos apibendrinimus, apžvalgas, viešai skelbia informaciją apie savo veiklą.

5. Vyriausiasis administracinis teismas atlieka ir kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, *Žin.*, 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

## **32 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo biuletenis**

1. Vyriausiasis administracinis teismas leidžia biuletenį. Jame skelbiama aktuali informacija apie teismų praktiką, teismų praktikos apibendrinimai ir apžvalgos, kurių skelbimui pritarė dauguma šio teismo teisėjų. Be to, šiame biuletenyje gali būti skelbiama ir kita informacija apie Vyriausiojo administracinio teismo veiklą, medžiaga, reikšminga vienodam teisės aiškinimui ir taikymui užtikrinti.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

2. Vyriausiojo administracinio teismo biuletenio leidyba finansuojama iš valstybės biudžeto ir iš pardavus biuletenį gautų lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletenį gauna nemokamai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

## V SKYRIUS BYLŲ NAGRINĖJIMAS TEISMUOSE

### 33 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teisės šaltiniai

1. Nagrinėdami bylas, teismai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, kurie neprieštaruja įstatymams.

2. Nagrinėdami bylas, teismai taip pat vadovaujasi oficialiai paskelbtais Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimais.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660

3. Teismai, nagrinėdami bylas, taiko Europos Sąjungos teisės normas ir vadovaujasi Europos Sąjungos teisminių institucijų sprendimais, taip pat jų prejudiciniais sprendimais Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ir galiojimo klausimais.

4. Teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi savo pačių sukurtų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Žemesnės instancijos teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi aukštesnės instancijos teismų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Teismų praktika atitinkamų kategorijų bylose turi būti keičiama ir naujos teisės aiškinimo taisyklės analogiškose ar iš esmės panašiose bylose gali būti kuriamos tik tais atvejais, kai tai yra neišvengiama ar objektyviai būtina.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### 34 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teismuose pagrindiniai principai

1. Teismai bylas nagrinėja laikydamiesi proceso šalių lygiateisiškumo, teisės į teisinę pagalbą, teisės į tinkamą, operatyvų, ekonomišką procesą, teisės būti išklausytam, rungimosi, nekaltumo prezumpcijos, teismo nešališkumo, teismo proceso viešumo, betarpiškumo ir draudimo piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis principų. Kituose įstatymuose gali būti numatyta ir šiame Įstatyme nenurodytų principų.

2. Jeigu teisėjas byloje yra proceso šalis ir ta byla teisinga teismui, kuriame jis arba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) dirba teisėju (išskyrus Aukščiausiąjį Teismą, Apeliacinį teismą ir Vyriausiąjį administracinį teismą), aukštesnės pakopos teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti kitam tos pačios pakopos teismui, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai byloje proceso šalis yra šioje dalyje nurodyti teisėjo giminaičiai.

3. Jeigu teisėjas byloje yra proceso šalis ir ta byla teisinga iš teismo rūmų sudarytam teismui, kuriame jis arba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) dirba teisėju, tokio teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti to teismo kitiems teismo rūmams, kuriems šie asmenys nėra priskirti. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai byloje proceso šalis yra šioje dalyje nurodyti teisėjo giminaičiai.

4. Jeigu teismo pirmininkas ar teismo pirmininko pavaduotojas byloje yra proceso šalis ir ta byla teisinga iš teismo rūmų sudarytam teismui, kuriame jis arba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) dirba teisėju, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti kitam tos pačios pakopos teismui. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai byloje proceso šalis yra šioje dalyje nurodyti teismo pirmininko ar teismo pirmininko pavaduotojo giminaičiai.

5. Teismuose gali būti nustatyta teisėjų specializacija tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti. Teisėjų specializacijos nustatymo tvarkos aprašą ir pagrindus tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

6. Teismo posėdžiai vyksta teismo, kurio teisėjas ar teisėjai nagrinėja bylą, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kuriems yra priskirtas bylą nagrinėjantis teisėjas ar teisėjai,

patalpose, išskyrus žodinio bylos nagrinėjimo atvejus, kai byla operatyviau ir ekonomiškiau bus išnagrinėta kitose patalpose, konkrečiai – pagal daugumos įrodymų buvimo vietą arba proceso dalyvių ar daugumos proceso dalyvių gyvenamąją vietą ar buveinę arba pagal nekilnojamojo turto, tiesiogiai susijusio su nagrinėjama byla, buvimo vietą, arba pagal ginčijamo sprendimo priėmimo ir (arba) įvykio (veiksmo), su kuriuo tiesiogiai susijęs ginčijamas sprendimas, vietą.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

7. Bylų nagrinėjimas ir byloje dalyvaujančių asmenų bei kitų proceso dalyvių dalyvavimas teismo posėdžiuose gali būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip) teisingumo ministro nustatyta tvarka, suderinta su Teisėjų taryba. Naudojant šias technologijas, turi būti užtikrintas patikimas byloje dalyvaujančių asmenų ir kitų proceso dalyvių tapatybės nustatymas, objektyvus duomenų (įrodymų) fiksavimas ir pateikimas, galimybė naudotis procesinėmis teisėmis ir bylos nagrinėjimo teisme viešumas, taip pat konfidencialus byloje dalyvaujančių asmenų bendravimas su advokatu (atstovu).

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

8. Kai byla žodinio proceso tvarka nagrinėjama naudojant saugias informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip), teisėjų kolegijos nariai teismo posėdyje gali dalyvauti iš skirtingų teismo (teismo rūmų) patalpų. Bylą nagrinėjant naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip), byloje dalyvaujantys asmenys ir kiti proceso dalyviai gali būti skirtingose teismo (teismo rūmų) ar ne teismo patalpose.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

### **35 straipsnis. Teismo posėdžių salės simbolika ir teismo posėdžio dalyvių skiriamieji ženklai**

1. Teismo posėdžių salėje turi būti Lietuvos valstybės vėliava ir Lietuvos valstybės herbas.
2. Teisėjai bylas nagrinėja dėvėdami mantijas ir ženklus su Lietuvos valstybės herbu.
3. Teismo posėdžio metu advokatai ir prokurorai dėvi mantijas.

### **36 straipsnis. Teismo sudėtis ir bylų paskirstymo taisyklės**

*Pakeistas straipsnio pavadinimas:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

1. Apylinkės teisme bylas nagrinėja vienas teisėjas, turintis visus proceso įstatymuose numatytus teismo įgaliojimus. Įstatymų nustatytais atvejais apylinkės teisme bylas gali nagrinėti trijų teisėjų kolegija.

2. Apygardos administraciniame teisme, apygardos teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, o įstatymų nustatytais atvejais – vienas teisėjas. Kai apygardos teisme byla nagrinėjama apeliacine tvarka, įstatymų nustatytais atvejais bylą gali nagrinėti mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija.

3. Vyriausiąjame administraciniame teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išplėstinė penkių arba septynių teisėjų kolegija arba Vyriausiojo administracinio teismo plenarinė sesija, o įstatymų nustatytais atvejais – vienas teisėjas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

4. Apeliaciniame teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, o įstatymų nustatytais atvejais – vienas teisėjas. Įstatymų nustatytais atvejais bylą Apeliaciniame teisme gali nagrinėti mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5. Aukščiausiąjame Teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išplėstinė septynių teisėjų kolegija arba Aukščiausiojo Teismo ar Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinė sesija. Įstatymų nustatytais atvejais bylai nagrinėti Aukščiausiąjame Teisme gali būti sudaryta mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų ar išplėstinė septynių teisėjų kolegija ar teismo skyriaus plenarinė sesija.

6. Apygardų teismų, Apeliacinio teismo bei Aukščiausiojo Teismo pirmininkai gali nagrinėti bylas atitinkamo teismo bet kurio skyriaus teisėjų kolegijose, o Aukščiausiojo Teismo pirmininkas – taip pat Aukščiausiojo Teismo bet kurio skyriaus plenarinėje sesijoje.

7. Vyriausiojo administracinio teismo plenarinei sesijai pirmininkauja šio teismo pirmininkas, o jei jis šio teismo plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, – pirmininko pavaduotojas. Teismo plenarinės sesijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai teismo teisėjų. Sprendimas priimamas plenarinės sesijos posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia sesijos posėdžio pirmininko balsas.

8. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinei sesijai pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o jei jis skyriaus plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, – pirmininko paskirtas skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, pirmininkas. Jei Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, pirmininkas skyriaus plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, skyriaus plenarinei sesijai pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininko paskirtas vienas skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, teisėjas. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinės sesijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai skyriaus teisėjų. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinėje sesijoje, nagrinėjančioje bylą, kurios procesas atnaujintas, Aukščiausiojo Teismo pirmininko patvarkymu gali dalyvauti kito skyriaus teisėjai. Sprendimas priimamas plenarinės sesijos posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia sesijos posėdžio pirmininko balsas.

9. Teisėjams ir teisėjų kolegijoms bylos visais atvejais paskirstomos taip, kad būtų užtikrinta proceso šalių ir proceso dalyvių teisė į nepriklausomą ir nešališką teismą.

10. Bylos teisėjams paskirstomos ir teisėjų kolegijos sudaromos naudojantis kompiuterine programa, sukurta vadovaujantis Teisėjų tarybos patvirtintomis Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklėmis.

11. Kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, teisėjų kolegija sudaroma iš teisėjų, kurie paskirti į tuos pačius teismo rūmus. Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklės turi užtikrinti, kad bylos teisėjams būtų paskirstomos ir teisėjų kolegijos būtų sudaromos atsižvelgiant į teisėjų specializaciją, darbo krūvio tolygumą, bylų sudėtingumą, teisėjų kolegijų sudėties rotaciją, tos pačios sudėties teisėjų kolegijos maksimalią veiklos trukmę, įstatymuose numatytus draudimus teisėjui nagrinėti konkrečią bylą, teisėjo ar teisėjų kolegijos sudėties pakeitimą, teisėjų nušalinimo ar nusišalinimo aplinkybes, laikinojo nedarbingumo, atostogų ar komandiruotės atvejus. Kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklės taip pat turi užtikrinti, kad bylos būtų skiriamos teismo rūmų, kurie nustatomi *mutatis mutandis* taikant įstatymuose numatytas teritorinio teismo rūmų taisykles, teisėjams, išskyrus atvejus, kai byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka arba kai bylą operatyviau ir ekonomiškiau išnagrinės kitų teismo rūmų teisėjai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1508](#), 2003-04-17, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1914 (2003-05-01)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

### **37 straipsnis. Bylų rūšinio teismo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui klausimų sprendimas**

1. Iškelta civilinė ar administracinė byla negali būti nutraukta arba pareiškimas (skundas, prašymas) negali būti paliekamas nenagrinėtas vien dėl tos priežasties, kad byla teisminga atitinkamai

administraciniam ar bendrosios kompetencijos teismui. Šiais atvejais byla perduodama pagal rūšinį teisingumą.

2. Bylos rūšinį teisingumą bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui lemia teisinio santykio, iš kurio kilo ginčas, pobūdis. Kai teisinis santykis yra mišrus, bylos rūšinis teisingumas priklauso nuo to, koks teisinis santykis (civilinis ar administracinis) byloje vyrauja.

3. Kai teismui kyla abejonių dėl bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui, šiuos klausimus rašytinio proceso tvarka išsprendžia speciali teisėjų kolegija, į kurią įeina Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas ir po vieną šių teismų pirmininkų paskirtą teisėją.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais bendrosios kompetencijos teismas motyvuotą nutartį dėl bylos rūšinio teisingumo klausimų sprendimo paduoda per Aukščiausiąjį Teismą, o administracinis teismas – per Vyriausiąjį administracinį teismą.

5. Šio straipsnio 3 dalyje numatytos specialios teisėjų kolegijos posėdžiams pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas. Specialios teisėjų kolegijos sprendimas priimamas bendru sutarimu arba kolegijos narių balsų dauguma; jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia kolegijos posėdžio pirmininko balsas. Nutartis dėl bylos rūšinio teisingumo klausimų sprendimo yra galutinė ir neskundžiama.

6. Išsprendus bylos rūšinio teisingumo klausimą, byla kompetentingam ją nagrinėti teismui išsiunčiama per tris darbo dienas nuo specialios teisėjų kolegijos nutarties priėmimo dienos. Speciali teisėjų kolegija taip pat turi teisę pareikštus reikalavimus išskirti į atskiras bendrosios kompetencijos ir administraciniame teisme nagrinėtinas bylas.

7. Kai dėl bylos rūšinio teisingumo į specialią teisėjų kolegiją kreipėsi bylą nagrinėjantis apeliacinės instancijos arba kasacinis teismas ir speciali teisėjų kolegija konstatuoja bylos rūšinio teisingumo taisyklių pažeidimą, žemesnės instancijos teismų procesiniai sprendimai, kuriais ginčas išspręstas iš esmės, netenka teisinės galios ir byla pagal rūšinį teisingumą perduodama nagrinėti atitinkamos kompetencijos teismui.

8. Kai byla bendrosios kompetencijos teismui perduodama iš administracinio teismo arba administraciniam teismui – iš bendrosios kompetencijos teismo, teismas nustato dalyvaujančių byloje asmenų procesinę padėtį ir prireikus imasi priemonių procesinių dokumentų trūkumams pašalinti.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

### **37<sup>1</sup> straipsnis. Elektroninės bylos, informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimas teismuose**

1. Su teismo proceso bylomis susiję elektroniniai duomenys teismuose yra tvarkomi, įtraukiami į apskaitą ir saugomi naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru. Bylos dėl teismo įsakymo išdavimo, taip pat kitos Teisėjų tarybos nustatytos bylos ir su teismo procesu susijusi informacija gali būti tvarkomos vien elektronine forma. Kai vedama elektroninė byla, teismų gaunama ir siunčiama rašytinės formos informacija yra skaitmeninama šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, o rašytiniai dokumentai tvarkomi, saugomi ir sunaikinami Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru.

2. Proceso dalyviai teisingumo ministro nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su elektronine byla ir gauti joje esančių dokumentų kopijas. Be to, įstatymų nustatyta tvarka asmenys turi teisę susipažinti su teismų išnagrinėtomis bylomis. Teismuose sudaromos reikiamos techninės sąlygos šioms teisėms įgyvendinti; be to, turi būti sudaromos sąlygos susipažinti su elektroninėmis bylomis ir gauti jų kopijas nuotoliniu būdu.

3. Proceso dalyviai turi teisę visus procesinius dokumentus ir su teismo procesu susijusią informaciją teismams teikti elektroninės formos, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones. Asmenys, teikiantys procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Asmens tapatybės patvirtinimo reikalavimus ir būdus nustato teisingumo ministras.

4. Įstatymų nustatytais atvejais teismai praneša proceso dalyviams apie procesinius veiksmus ar procesinius sprendimus, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones.

5. Teismuose sudaromos reikiamos techninės sąlygos teismų procesinius sprendimus, vykdomuosius raštus ir kitus su teismo procesu susijusius dokumentus ir jų kopijas tvirtinti saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir patvirtintu kvalifikuotais sertifikatais.

Elektroniniu parašu patvirtinti teismo procesiniai dokumentai ir jų kopijos turi tokią pat teisinę galią kaip ir rašytiniais parašais patvirtinti procesiniai dokumentai.

6. Elektroninėje byloje saugomos proceso metu sudarytų ar gautų rašytinių procesinių dokumentų skaitmeninės kopijos, išskyrus dokumentus, kurių dėl teisės aktų nustatytų reikalavimų negalima skaitmeninti, ir sudaryti ar pateikti elektroniniai procesiniai dokumentai. Rašytiniai procesiniai dokumentai turi būti skaitmeninti ir jų skaitmeninės kopijos perkeltos į elektroninę bylą ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo jų gavimo teisme. Skaitmeninėje kopijoje turi būti nurodytas dokumento skaitmeninimo laikas ir dokumentą skaitmeninės asmuo. Skaitmeninė kopija turi būti patvirtinta dokumentą skaitmeninusio asmens saugiu elektroniniu parašu. Kai dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių rašytinių dokumentų negalima skaitmeninti, teismas priima motyvuotą nutartį saugoti dokumentus tik rašytinės formos ir apie tai pažymima elektroninėje byloje.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-74](#), 2012-12-20, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7826 (2012-12-29)

### **38 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teismuose eigos ir rezultatų fiksavimas**

1. Proceso įstatymų numatytais atvejais teismo posėdžio eigą protokoluoja (stenografuoja) teismo posėdžio sekretorius.

2. Teismo posėdžio protokolo turinį, protokolo surašymo tvarką nustato proceso įstatymai.

3. Teismo posėdžio eigai fiksuoti proceso įstatymų nustatyta tvarka daromas garso įrašas. Įrodymams fiksuoti ir tirti proceso įstatymų nustatyta tvarka teismas gali daryti vaizdo įrašus, filmuoti ir fotografuoti ar naudoti kitas technines priemones.

4. Proceso šalys proceso įstatymų nustatyta tvarka gali daryti teismo posėdžio garso įrašą ir jį naudoti tik savo procesinių teisių įgyvendinimo tikslais. Apie daromą garso įrašą proceso šalys privalo informuoti bylą nagrinėjantį teismą.

5. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo skelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones laikantis šiame straipsnyje ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą teismui arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo skelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 4 dalį. Teisėjų taryba nustato asmenų prašymų leisti teismo sprendimo skelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, taip pat šių techninių priemonių naudojimo tvarką ir sąlygas ir teismo leidimų naudoti techninių priemonių panaudojimo rezultatus išdavimo tvarką.

6. Techninių priemonių panaudojimo rezultatus gali naudoti tik teismo leidime nurodytas asmuo teismo leidime nurodytais tikslais, būdais ir sąlygomis. Teismo leidime nurodyti asmenys, pageidaujantys techninių priemonių panaudojimo rezultatus leisti naudoti kitiems asmenims arba naudoti kitais tikslais, būdais ir sąlygomis, negu nurodyta teismo leidime, privalo Teisėjų tarybos nustatyta tvarka gauti naują teismo leidimą. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami taip, kad būtų pažeistos kitų asmenų teisės ar kiti įstatymų saugomi interesai arba būtų iškraipytas teismo sprendimo turinys ar esmė, taip pat negali būti naudojami politinės ar kitokios reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Techninių priemonių panaudojimo rezultatams ir jų naudojimui taip pat taikomi kituose įstatymuose nustatyti visuomenės informavimo, asmens duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą bei asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai.

7. Kitais, negu nurodyta šiame straipsnyje, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.

8. Asmenys, teismo posėdžio metu pažeidę techninių priemonių naudojimo reikalavimus, atsako proceso įstatymuose nustatyta tvarka. Asmenims, pažeidusiems reikalavimus, taikomus techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimui, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

9. Išnagrinėjęs bylą, teismas priima sprendimą. Teismo sprendimo turinį ir priėmimo tvarką nustato proceso įstatymai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-606](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-19, i. k. 2017-12426

### **39 straipsnis. Teismų sprendimų oficialus skelbimas**

1. Teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo praktikos apžvalgos skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus. Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo baigiamieji aktai: sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat įsiteisėję administracinių teismų sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo skelbiami Teisės aktų registre.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

2. Viešai skelbiamame teismo baigiamajame akte turi būti išdėstyti visi argumentai, kuriais šis aktas grindžiamas, išskyrus proceso įstatymų nustatytus atvejus. Teismo baigiamuoju aktu laikomas teismo aktas, kuriuo byla baigiama iš esmės.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės teismų praktikos apžvalgos skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame interneto tinklalapyje taip pat skelbiami lietuvių kalba surašyti arba į lietuvių kalbą išversti Europos žmogaus teisių teismo, Europos Sąjungos teisminių institucijų ir kitų tarptautinių teisminių institucijų sprendimai, prejudiciniai sprendimai, išvados bylose, kuriose dalyvaujantys asmenys yra Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolatiniai gyventojai, Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys arba Lietuvos valstybė, kiti šioje dalyje nurodytų institucijų procesiniai sprendimai, kurių skelbimo būtinumą pripažįsta Aukščiausiasis Teismas arba Vyriausiasis administracinis teismas, o Teisėjų tarybos nustatyta tvarka – ir kita medžiaga.

5. Prieiga prie šio straipsnio nustatyta tvarka internete skelbiamos informacijos yra vieša ir nemokama. Duomenų bazės turi būti aprūpintos elektroninėmis paieškos priemonėmis.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-810](#), 2010-05-13, *Žin.*, 2010, Nr. 63-3089 (2010-05-31)

Nr. [XI-1972](#), 2012-04-17, *Žin.*, 2012, Nr. 51-2527 (2012-05-03)

Nr. [XI-2348](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6676 (2012-11-15)

### **40 straipsnis. Teismų susižinojimas dėl teisinės pagalbos**

Lietuvos Respublikos teismai, kuriems byloms nagrinėti reikalinga informacija ar teisinė pagalba iš kitos valstybės, su užsienio teismais ar kitomis įstaigomis, ar tarptautinėmis organizacijomis susižino Lietuvos Respublikos įstatymų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

#### **40<sup>1</sup> straipsnis. Teismų kreipimasis į Europos Sąjungos teismines institucijas**

1. Teismas, kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, turi teisę kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją su prašymu pateikti dėl to preliminarų nutarimą.

2. Aukščiausiasis Teismas ir Vyriausiasis administracinis teismas, taip pat teismas, kuris yra galutinė instancija nagrinėjamoje byloje (kai sprendimas negali būti toliau skundžiamas), šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju privalo prašyti kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminarų nutarimą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

#### **40<sup>2</sup> straipsnis. Teismų kreipimasis į Europos Žmogaus Teisių Teismą**

Aukščiausiasis Teismas ir Vyriausiasis administracinis teismas, kai nagrinėjant bylą iškilo principinis klausimas, susijęs su Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ar jos protokoluose apibrėžtų teisių ir laisvių aiškinimu ar taikymu, gali kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą su prašymu pateikti dėl to konsultacinę išvadą.

### **III DALIS**

## TEISĖJAI

## VI SKYRIUS

## TEISĖJŲ STATUSAS. SKIRIAMIEJI ŽENKLAI

## PIRMASIS SKIRSNIS

## TEISĖJŲ ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS

**41 straipsnis. Teisėjo įgaliojimai**

1. Teisėjas yra valstybės pareigūnas ir turi šiame bei kituose įstatymuose numatytus valstybės valdžios įgaliojimus.

2. Teisėjo reikalavimai, susiję su teisingumo vykdymu, yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims. Už teisėjo reikalavimų nevykdymą atsakoma įstatymų nustatyta tvarka.

3. Nepažeisdamas šiame ir kituose įstatymuose nustatytų reikalavimų, apylinkės teismo teisėjas proceso įstatymų nustatytais atvejais turi įgaliojimus nagrinėti visas bylas, teisingas apylinkės teismams.

4. Nepažeisdamas šiame ir kituose įstatymuose nustatytų reikalavimų, apygardos teismo arba apygardos administracinio teismo teisėjas proceso įstatymų nustatytais atvejais turi įgaliojimus nagrinėti visas bylas, teisingas apygardų teismams.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

5. Neteko galios nuo 2018-01-01

*Straipsnio dalies naikinimas:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2246](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-04, i. k. 2016-00048

**42 straipsnis. Teisėjų skiriamieji ženklai**

1. Teisėjų valdžios vykdamas teisingumą simboliai yra mantija ir ženklas su Lietuvos valstybės herbu.

2. Paskirtam teisėjui išduodamas teisėjo pažymėjimas. Jį pasirašo Respublikos Prezidentas arba Seimo Pirmininkas.

3. Teisėjų valdžios simbolių etalonus, teisėjo pažymėjimo pavyzdžius, jų išdavimo ir galiojimo tvarkos aprašą tvirtina Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos siūlymu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

**43 straipsnis. Teisėjo pareigos**

1. Teisėjas privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų įstatymų, vykdyti Teisėjų etikos taisyklių reikalavimus.

2. Be teisingumo vykdymo, teisėjas atlieka kitas pareigas, įstatymų priskirtas teismo, kuriame jis dirba, kompetencijai.

3. Teisėjas privalo raštu pranešti teismo pirmininkui apie teismo procesą, kuriame tas teisėjas yra proceso šalis. Teisėjas taip pat privalo raštu pranešti teismo pirmininkui apie teismo procesą, kuriame to teisėjo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) yra proceso šalis, jei byla teisinga teismui, kuriame jis dirba teisėju.

4. Teisėjas privalo nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją.

5. Teisėjas privalo tikrintis sveikatą šio įstatymo 53<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Už teisėjo pareigų nevykdymą teisėjas atsako šiame įstatyme nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

**44 straipsnis. Teisėjo teisės ir laisvės**

1. Teisėjas turi Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose numatytas Lietuvos Respublikos piliečio teises ir laisves.
2. Teisėjo procesines teises nustato proceso įstatymai.
3. Teisėjai turi teisę laisvai jungtis į teisėjų asociacijas ar kitokias nepolitines organizacijas, ginančias teisėjų teises, atstovaujančias jų interesams bei tenkinančias jų profesinius poreikius.
4. Teisėjas turi teisę atstovauti teisme savo, savo nepilnamečių vaikų, taip pat asmenų, kurių globėjas ar rūpintojas jis yra, interesams.

**44<sup>1</sup> straipsnis. Teisėjo darbo organizavimas**

1. Teisėjas savo darbo laiką planuoja ir organizuoja savarankiškai, išskyrus proceso įstatymuose nustatytus atvejus.
2. Teismo pirmininkas gali motyvuotai nuspręsti laikinai sumažinti teisėjo darbo su bylomis krūvį dėl jo užimtumo atliekant kitas teisėjo funkcijas, susijusias su teismo ar teismų sistemos veikimu, dėl jo dalyvavimo teismų savivaldos institucijų veikloje, taip pat kai būtina užtikrinti teisėjų darbo su bylomis krūvio tolygumą. Šioje dalyje nustatytais pagrindais teisėjo darbo su bylomis krūvis sumažinamas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka ir apimtimi. Teisėjo darbo su bylomis krūvis negali būti mažinamas taip, kad būtų paneigta pagrindinė teisėjo funkcija – vykdyti teisingumą.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

**44<sup>2</sup> straipsnis. Teisėjo informavimas apie jo darbo sąlygas**

Teisėjas informuojamas apie jo darbo sąlygas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIV-1195](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15186

## ANTRASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ NEPRIKLAUSOMUMO GARANTIJOS

**45 straipsnis. Teisėjo įgaliojimų pastovumas**

1. Teisėją skirti, perkelti, atleisti ar pašalinti iš pareigų galima tik Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir šiame Įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.
2. Į teisėjo pareigas asmuo skiriamas nustatytam laikui.
3. Į pareigas paskirtam teisėjui nustatytas įgaliojimų laikas negali būti sutrumpintas.
4. Teisėją skirti žemesnės pakopos teismo teisėju galima tik teisėjo sutikimu.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5. Teisėją perkelti į kitą tos pačios pakopos ar kitos jurisdikcijos teismą arba žemesnės pakopos teismą, arba į kitus teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus galima tik teisėjo sutikimu, išskyrus atvejus, numatytus šio Įstatymo 63 straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

**46 straipsnis. Draudimas daryti poveikį teisėjui**

1. Draudžiama daryti neteisėtą poveikį teisėjui, siekiant turėti įtakos bylos eigai ar baigčiai.
2. Mitingai, piketai ir kitokie pavienių asmenų ar jų grupių veiksmai arčiau negu 75 metrai iki teismo pastato ir teisme, jeigu tuo siekiama daryti poveikį teisėjui arba teismui, yra kišimasis į teisėjo arba teismo veiklą.
3. Asmenys, kurie savo veiksmais ar neveikimu trukdo teismui vykdyti teisingumą, neteisėtai daro poveikį bylos eigai ar baigčiai, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

#### 47 straipsnis. Teisėjo imunitetas

1. Teisėjas gali atsakyti baudžiamąja tvarka, gali būti suimtas arba gali būti kitaip suvaržyta jo laisvė tik Seimo, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidento sutikimu, išskyrus atvejus, kai teisėjas užtinkamas darantis nusikalstamą veiką (*in flagranti*).

2. *Neteko galios nuo 2020-06-30*

*Straipsnio dalies naikinimas:*

Nr. [XIII-3093](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14362

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [2B-56P](#), 2019-12-30, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21605

Nr. [KT41-N4/2020](#), 2020-03-09, paskelbta TAR 2020-03-09, i. k. 2020-05178

3. Įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka pradėti naudoti prieš teisėją kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones galima tik kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar jo įgaliotų pareigūnų sprendimu, sutikus generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros ar apygardos prokuratūros prokurorui, kontroliuojančiam kriminalinės žvalgybos veiksmų teisėtumą ir koordinuojančiam jų vykdymą. Neatidėliotinais atvejais įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka pradėti naudoti prieš teisėją kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones, kuriems pagal jų naudojimo pobūdį ir (ar) trukmę nereikalinga prokuroro ar teismo sankcija, galima kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar jo įgaliotų pareigūnų sprendimu. Priėmus šį sprendimą, per vieną darbo dieną turi būti gautas generalinio prokuroro ar jo įgalioto Generalinės prokuratūros ar apygardos prokuratūros prokuroro, kontroliuojančio kriminalinės žvalgybos veiksmų teisėtumą ir koordinuojančio jų vykdymą, sutikimas. Jeigu šis sutikimas negaunamas, kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių naudojimas prieš teisėją nutraukiamas, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

4. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl teisėjo gali tik generalinis prokuroras. Teisėjo, kuris yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu, įgaliojimus gali sustabdyti Seimas, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidentas. Teisėjo įgaliojimai sustabdomi iki galutinio sprendimo ikiteisminiame tyrime arba sprendimo baudžiamojoje byloje įsiteisėjimo. Jeigu ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja aplinkybių, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas, arba nesurenkama pakankamai duomenų, pagrindžiančių teisėjo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, arba teismo sprendimu baudžiamojoje byloje teisėjas nepripažįstamas kaltu, teisėjo įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

5. Apie teisėjo galimai padarytą administracinį nusižengimą administracinio nusižengimo protokolą surašęs pareigūnas, o tais atvejais, kai administracinio nusižengimo protokolą nesurašomas, nutarimą priėmęs pareigūnas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 3 dienas, elektroninių ryšių priemonėmis praneša Teisėjų tarybai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506

6. *Neteko galios nuo 2017-01-01.*

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506

7. Be asmens dokumentų sulaikytas ar pristatytas į teisėsaugos institucijas teisėjas turi būti nedelsiant paleistas, kai nustatoma jo asmenybė.

8. Teisėjas ar teismas neatsako už žalą, atsiradusią proceso šaliai dėl to, kad byloje priimtas neteisėtas ar nepagrįstas sprendimas. Šią žalą įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka atlygina valstybė. Dėl teisėjo nusikalstamos veikos vykdant teisingumą atsiradusią ir asmeniui valstybės atlygintą turtinę ir neturtinę žalą valstybė regreso tvarka išieško iš teisėjo.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

2007-12-17, *Žin.*, 2007, Nr. 134-5427 (2007-12-18)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-2262](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6121 (2012-10-20)

Nr. [XII-747](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00063

#### 48 straipsnis. Teisėjo darbas ir veikla ne teisme

1. Teisėjas negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, išskyrus pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

2. Teisėjas nevaržomai dalyvauja teismų savivaldos institucijų veikloje.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

3. Teisėjas gali dalyvauti įstatymų, tarptautinių sutarčių, taip pat kitų teisės aktų projektų rengimo komisijose (grupėse), dalyvauti Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, susijusiuose su teisingumo sistemos ir teismų veiklos tobulinimu, jei tai netrukdo atlikti teisėjo pareigas ir yra suderinama su teisėjo nepriklausomumu ir nešališkumu. Apie tai teisėjas praneša teismo, kuriame jis dirba, pirmininkui. Teisės aktų nustatyta tvarka teisėjas gali atstovauti Lietuvos valstybei tarptautinėse organizacijose. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių numatytais atvejais teisėjas gali eiti ne visą darbo laiką dirbančio tarptautinio teismo teisėjo pareigas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2628](#), 2016-09-21, paskelbta TAR 2016-09-29, i. k. 2016-24200

4. Teisėjas negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus teisėjo (įskaitant ne visą darbo laiką dirbantį tarptautinio teismo teisėją) atlyginimą bei užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą. Teisėjui nemokamas Lietuvos teismo teisėjo atlyginimas už tarptautinio teismo teisėjo pareigų ėjimą, jei už tai jis gauna tarptautinio teismo teisėjo atlyginimą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2628](#), 2016-09-21, paskelbta TAR 2016-09-29, i. k. 2016-24200

5. Teisėjas negali dalyvauti politinių partijų, kitų politinių organizacijų veikloje.

6. Teisėjas nešaukiamas į privalomąją karo tarnybą.

#### **49 straipsnis. Teisėjo, teisėjo šeimos narių ir jų nuosavybės apsauga**

1. Teisėjo ir jo šeimos narių fizinė apsauga, kai yra reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui dėl su teisėjo pareigų atlikimu susijusių priežasčių, užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Žalą, padarytą sužalojant, sunaikinant ar pagrobiant teisėjui arba jo šeimos nariams priklausanti turtą dėl su teisėjo pareigų atlikimu susijusių priežasčių, atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

#### **50 straipsnis. Kitos teisėjų nepriklausomumo garantijos**

1. Valstybė finansinėmis ir organizacinėmis techninėmis priemonėmis užtikrina tinkamas teisėjų ir teismų darbo sąlygas.

2. Valstybė užtikrina ir kitas įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas teisėjų nepriklausomumo garantijas.

### **VII SKYRIUS**

#### **PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKA, TEISĖJŲ SKYRIMAS IR TEISĖJŲ KARJERA**

##### **PIRMASIS SKIRSNIS**

##### **REIKALAVIMAI PRETENDENTAMS Į APYLINKĖS TEISMO TEISĖJUS**

#### **51 straipsnis. Reikalavimai pretendentams į apylinkės teismo teisėjus**

1. Apylinkės teismo teisėju gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą – teisės bakalauro ir teisės magistro kvalifikacinius laipsnius arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą), atitinkantis įstatymų nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pateikęs sveikatos pažymėjimą, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą ir išlaikęs pretendentų į teisėjus egzaminą. Nuo pretendentų į teisėjus egzaminą atleidžiamas teisės krypties socialinių mokslų daktaras ir habilituotas daktaras, asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai.

2. Užsienyje įgytas teisinis išsilavinimas pripažįstamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

**52 straipsnis. Nepriekaištinga reputacija**

Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas teisėju, jeigu jis:

- 1) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padariusiu nusikalstamą veiką;
- 2) atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, notaro, antstolio, policijos ar vidaus reikalų sistemos darbuotojo pareigų arba iš valstybės tarnybos už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus, jei po šio atleidimo nepraėjo penkeri metai;
- 3) piktnaudžiauja alkoholiu, vartoja narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas ne medicinos tikslais;
- 4) neatitinka kitų Teisėjų etikos taisyklių reikalavimų.

**53 straipsnis. Teisinio darbo stažas**

1. Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo šio Įstatymo 51 straipsnyje numatytą teisinį išsilavinimą ir pradėjo dirbti darbą, numatytą teisinių pareigybių sąraše.
2. Teisinių pareigybių sąrašą tvirtina Vyriausybė.
3. Kai abejojama dėl asmens teisinio darbo stažo, teisėjo darbui tinkamą teisinio darbo stažą pripažįsta teisingumo ministro sudaryta Teisinio darbo stažo pripažinimo komisija.
4. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos nuostatus tvirtina teisingumo ministras.
5. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos išvadose nurodoma, kiek asmuo turi teisinio darbo stažo.
6. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

**53<sup>1</sup> straipsnis. Pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos patikrinimas**

1. Pretendentų į teisėjus sveikatos patikrinimas atliekamas prieš laikant pretendentų į teisėjus egzaminą.
2. Teisėjų sveikatos patikrinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per penkerius metus. Teisėjų taryba, gavusi iš teismo pirmininko arba teismo administracinės veiklos išorinį administravimą atliekančio subjekto informaciją apie teisėjo sveikatos problemą, trukdančią atlikti teisėjo pareigas, turi teisę priimti sprendimą dėl neatidėliotino teisėjo siuntimo tikrintis sveikatą šio Įstatymo nustatyta tvarka nepraėjus penkeriems metams po paskutinio teisėjo sveikatos patikrinimo.
3. Reikalavimus pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatai ir pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras ir teisingumo ministras, suderinę su Teisėjų taryba.
4. Sveikatos patikrinimas apima ir psichologinį vertinimą.

**53<sup>2</sup> straipsnis. Preliminarus pretendentų į teisėjus dokumentų tikrinimas**

1. Pretendentas į teisėjus pateikia Nacionalinei teismų administracijai dokumentus, patvirtinančius, kad jis atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus (išskyrus reikalavimą būti išlaikius pretendentų į teisėjus egzaminą), ir užpildytą Vyriausybės nustatytos formos klausimyną.
2. Nacionalinė teismų administracija patikrina pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus. Siekdama nustatyti, ar pretendentas į teisėjus atitinka reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą prašydama Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka ir terminais patikrinti asmens kandidatūrą.
3. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai patvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, Nacionalinė teismų administracija:
  - 1) pretendento į teisėjus, kuris yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras arba habilituotas daktaras, arba asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai, duomenis įtraukia į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą ir pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus perduoda Respublikos Prezidentui;
  - 2) pretendentui į teisėjus, neatitinkančiam šios dalies 1 punkte nurodytų reikalavimų, leidžia laikyti pretendentų į teisėjus egzaminą, o jam išlaikius šį egzaminą, jo duomenis įtraukia į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą ir pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus, Pretendentų į teisėjus egzaminą komisijos nutarimą perduoda Respublikos Prezidentui.
4. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai nepatvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, arba jei Valstybės saugumo departamentas

pateikia išvadą, kad pretendentas į teisėjus neatitinka reikalavimų, būtinų išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija motyvuotu sprendimu grąžina šiuos dokumentus juos pateikusiam pretendentui į teisėjus. Šis Nacionalinės teismų administracijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

#### **54 straipsnis. Pretendentų į teisėjus egzamino komisija**

1. Pretendentų į teisėjus egzamino komisiją trejiems metams iš septynių asmenų sudaro Teisėjų taryba. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nariais skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Ne mažiau kaip keturi šios komisijos nariai turi būti teisėjai. Du asmenis Komisijos nariais iš teisėjų ir vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų pasiūlo Teisėjų tarybos pirmininkas, po vieną asmenį iš teisėjų ir po vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų – daugiausia teisėjų vienijanti teisėjų asociacija ir teisingumo ministras. Teisėjų taryba iš Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narių skiria Komisijos pirmininką. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai.

2. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip penki Komisijos nariai.

3. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nutarimas dėl egzamino rezultatų per dešimt dienų nuo nutarimo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas Teisėjų tarybai. Teisėjų tarybos sprendimas yra galutinis.

4. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nuostatus, pretendentų į teisėjus egzamino programą tvirtina Teisėjų taryba. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narių darbas Pretendentų į teisėjus egzamino komisijoje apmokamas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimą nustatančio įstatymo nustatyta tvarka.

5. Jeigu asmuo, išlaikęs pretendentų į teisėjus egzaminą, per penkerius metus nuo Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nutarimo dėl egzamino rezultatų priėmimo dienos nepaskiriamas teisėju, pretendentų į teisėjus egzamino rezultatai netenka galios.

#### **55 straipsnis. Pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašas**

1. Atitinkantis teisėjui keliamus reikalavimus ir išlaikęs pretendentų į teisėjus egzaminą asmuo įrašomas į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą. Šį sąrašą, taip pat pretendentų į teisėjus asmens bylas tvarko Nacionalinė teismų administracija.

2. Asmenų įrašymo į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą tvarkos aprašą tvirtina Teisėjų taryba.

3. Pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašas pateikiamas Respublikos Prezidentui, Teisėjų tarybai ir Atrankos komisijai.

### **ANTRASIS SKIRSNIS PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKA**

#### **55<sup>1</sup> straipsnis. Pretendentų į teisėjus atranka**

1. Į laisvas teismų teisėjų vietas bei teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų pareigas pretendentai gali būti skiriami tik juos įvertinus atrankos metu, išskyrus šio Įstatymo 60, 61, 63 ir 64 straipsniuose nustatytus atvejus.

2. Pretendentai į teisėjus ir laisvas arba atsilaisvinančias teisėjų vietas, pageidaujantys būti įrašyti į pretendentų į apylinkės teismo teisėjų sąrašą arba teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą ir dalyvauti atrankoje, prioriteto tvarka nurodo teismus, o tais atvejais, kai teismai sudaryti iš teismo rūmų, – ir teismo rūmus, kuriuose pageidauja užimti laisvą teisėjo vietą, pageidaujamą ir (ar) turimą specializaciją (toliau – pretendentų prioritėtų sąrašas).

3. Pretendentų į apylinkės teismo teisėjus bei laisvas arba atsilaisvinančias apygardos administracinio ir apygardos teismų teisėjų vietas atranka (toliau – pretendentų į apylinkės, apygardos administracinio ir apygardos teismų teisėjus atranka) organizuojama nuolat.

4. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų vietas atranka skelbiama likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki numatomos laisvos teisėjo vietos atsiradimo arba kai dėl nenumatytų aplinkybių atsiranda laisva teisėjo vieta.

5. Pretendentų į teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų pareigas atranka skelbiama likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki numatomos laisvos teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko vietos atsiradimo arba kai dėl nenumatytų aplinkybių atsiranda tokia laisva vieta.

6. Pretendentų į teisėjus atranką skelbia Respublikos Prezidento kanceliarija. Atranką organizuoja Nacionalinė teismų administracija. Atrankos skelbimo ir organizavimo tvarkos aprašą, suderintą su Teisėjų taryba, tvirtina Respublikos Prezidentas.

7. Pretendentų į teisėjus atrankos kriterijus ir teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus tvirtina Teisėjų taryba.

### **55<sup>2</sup> straipsnis. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija**

1. Pretendentų į teisėjus, laisvas arba atsilaisvinančias teisėjų vietas ir teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų pareigas (toliau šiame skirsnyje kartu visi vadinami pretendентаis) vertinimui atrankos metu sudaroma Pretendentų į teisėjus atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija).

2. Atrankos komisija trejiems metams sudaroma iš septynių asmenų. Atrankos komisijos nariais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Tris Atrankos komisijos narius teisėjus skiria Teisėjų taryba, keturis visuomenės atstovus – Respublikos Prezidentas. Atrankos komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai.

3. Respublikos Prezidentas iš Atrankos komisijos narių, paskirtų Teisėjų tarybos, skiria Komisijos pirmininką ir, suderinęs su Teisėjų taryba, nustato šios komisijos darbo ir pretendentų į apylinkės teismo teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos vykdymo tvarkos aprašą.

4. Atrankos komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip penki Komisijos nariai. Sprendimai priimami Atrankos komisijos posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma.

5. Atrankos komisijos narių darbas Atrankos komisijoje apmokamas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimą nustatančio įstatymo nustatyta tvarka.

### **55<sup>3</sup> straipsnis. Pretendentų į apylinkės, apygardos administracinio ir apygardos teismų teisėjus atrankos organizavimo tvarka**

1. Pretendentų į apylinkės, apygardos administracinio ir apygardos teismų teisėjus vertinimo Atrankos komisijoje eiliškumas nustatomas pagal jų įrašymo į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą arba teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą datą.

2. Atrankos komisijos įvertinti pretendentai į apylinkės, apygardos administracinio ir apygardos teismų teisėjus įrašomi į nuolat atnaujinamus pagal atitinkamą teismų pakopą ir jurisdikciją sudaromus bendruosius pretendentų eiliškumo sąrašus, nurodant Atrankos komisijos vertinimo rezultatus. Šie bendrieji pretendentų eiliškumo sąrašai sudaromi laikantis šio Įstatymo 55<sup>2</sup> straipsnio 3 dalyje nurodytame tvarkos apraše nustatytų reikalavimų. Pretendentas į apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus su individualaus jo vertinimo Atrankos komisijoje rezultatais supažindinamas ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo Atrankos komisijos posėdžio, kuriame buvo atliekamas jo vertinimas. Atrankos komisija kandidatų į konkretaus apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus bendruosius pretendentų eiliškumo sąrašus pateikia Respublikos Prezidentui šio Įstatymo 55<sup>8</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Pretendento į apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus atrankos rezultatai galioja dvejus metus nuo jo įrašymo į atitinkamus įvertintų pretendentų į teisėjus bendruosius pretendentų eiliškumo sąrašus. Pasibaigus šiam laikotarpiui ir pretendento į apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus atrankos rezultatams netekus galios arba ne anksčiau kaip po vieno metų nuo vertinimo rezultatų paskelbimo dienos, šio pretendento prašymu jo vertinimas Atrankos komisijoje atliekamas iš naujo; šio vertinimo eiliškumas nustatomas pagal pretendento į apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus prašymo pateikimo datą.

### **55<sup>4</sup> straipsnis. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų pareigas atrankos skelbimo ir organizavimo tvarka**

1. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų pareigas atranka skelbiama ir organizuojama šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų pareigas atranka gali būti neskelbiama, kai nuo atrankos į to paties teismo teisėjo pareigas vertinimo rezultatų paskelbimo dienos į to paties teismo teisėjo pareigas praėjo mažiau kaip vieni metai. Šiuo atveju atrankoje dalyvavęs asmuo šio Įstatymo nustatyta tvarka į to paties teismo teisėjo pareigas gali būti skiriamas vadovaujantis ankstesnėmis Atrankos komisijos išvadomis.

3. Tais atvejais, kai į to paties teismo teisėjo pareigas paskelbiama nauja atranka, ankstesnės atrankos rezultatai netenka galios.

4. Atrankos komisija išvadas dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo teisėjų pareigas pateikia Respublikos Prezidentui. Šios išvados rengiamos laikantis šio Įstatymo 55<sup>2</sup> straipsnio 3 dalyje nurodytame tvarkos apraše nustatytų reikalavimų.

#### **55<sup>5</sup> straipsnis. Pretendentų į teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų pareigas atrankos skelbimo ir organizavimo tvarka**

Pretendentų į teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų pareigas atranka skelbiama ir organizuojama šio Įstatymo 55<sup>1</sup> ir 55<sup>4</sup> straipsniuose nustatyta tvarka.

#### **55<sup>6</sup> straipsnis. Pretendentų vertinimo atrankos metu tvarka**

1. Atrankos komisija, vadovaudamasi Teisėjų tarybos patvirtintais kriterijais, įvertina kiekvieną pretendentą.

2. Per atranką Atrankos komisija išnagrinėja pretendentų dokumentus. Su kiekvienu atrankoje dalyvaujančiu pretendentu vyksta atskiras pokalbis. Per pokalbį Atrankos komisija įvertina pretendentų tinkamumą būti paskirtiems atitinkamos pakopos ir jurisdikcijos teismo teisėju, atitinkamo teismo teisėju ar atitinkamo teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju arba skyriaus pirmininku.

3. Pretendentų atrankos metu Atrankos komisija įvertina kiekvieno pretendento asmenines būdo ir pažintines savybes, profesines žinias ir įgūdžius, gebėjimą teorines žinias ir įgūdžius taikyti praktiškai, darbo teisėju arba kito teisinio darbo stažą, kitus kiekybinius ir kokybinius teisinės veiklos rodiklius, etikos reikalavimų laikymąsi profesinėje ir kitoje veikloje, mokslinę ir pedagoginę veiklą. Atrenkant teisėjų karjeros siekiančius asmenis, įvertinami kiekvieno pretendento darbo pobūdis ir kokybė, asmeninės būdo ir pažintinės savybės.

4. Atliekant pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias apygardos administracinio, apygardos teismų teisėjų, Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų vietas arba teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko pareigas atranką, gali būti atsižvelgiama į teismo, į kurį pretenduojama, teisėjų kolektyvo nuomonę. Tuo atveju, kai atranka organizuojama nuolat, teisėjų kolektyvo nuomonė gali būti pateikiama dėl kiekvieno pretendento atskirai, kitais atvejais gali būti teikiama bendra nuomonė dėl kelių ar visų atrankoje dalyvaujančių pretendentų. Teisėjų kolektyvo nuomonė pateikiama Pretendentų į teisėjus atrankos kriterijų, teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų ir asmeninių kompetencijų vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

5. Pretendentų asmenines būdo ir pažintines savybes vertina Atrankos komisija. Nustatant asmenines būdo ir pažintines savybes, asmens kompetencijų vertinimui, atskleidžiančiam jo pasirengimą būti teisėju, užimti laisvas arba atsilaisvinančias teisėjų vietas ar teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo arba skyriaus pirmininko pareigas, atlikti pasitelkiami ekspertai. Ekspertai pasitelkiami ir asmens kompetencijų vertinimas atliekamas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Asmens kompetencijų vertinimas atliekamas iš naujo, jei nuo ankstesnio vertinimo praėjo daugiau kaip penkeri metai arba asmens prašymu, kai nuo ankstesnio vertinimo praėjo daugiau kaip treji metai. Asmens kompetencijų vertinimo rezultatai pateikiami Nacionalinės teismų administracijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui, taip pat pretendentui. Susipažinti su asmens kompetencijų vertinimo rezultatais ir juos naudoti gali Respublikos Prezidentas, vidinį teismų administravimą ir teismų administracinės veiklos priežiūrą atliekantys subjektai, Nacionalinės teismų administracijos direktorius ar jų įgalioti asmenys, Atrankos komisijos, Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos (toliau – Vertinimo komisija), Teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Teisėjų garbės teismo ir Teisėjų tarybos nariai, kai tai būtina teisės aktuose nustatytoms jų funkcijoms atlikti. Kiti asmenys susipažinti su asmens kompetencijų vertinimo rezultatais ir juos naudoti gali tik įstatymų numatytais atvejais ir pagrindais.

6. Atrankos komisija, šio Įstatymo nustatyta tvarka įvertinusi pretendentus į apylinkės ir apygardos administracinio teismo bei apygardos teismo teisėjus, įtraukia juos į šio Įstatymo 55<sup>3</sup> straipsnio 2 dalyje numatytus sąrašus, nurodydama sąrašą pagal atitinkamą teismų pakopą ir jurisdikciją, jame

nurodydama visus atrankoje dalyvavusius pretendentes ir informaciją apie Atrankos komisijos balsavimo dėl pretendentų tinkamumo eiti pareigas rezultatus. Šis sąrašas sudaromas pagal Atrankos komisijos pretendentams skirtų balų skaičių.

7. Atrankos komisijos atliktas pretendentų vertinimas Respublikos Prezidento nesaisto.

### **55<sup>7</sup> straipsnis. Pretendentų vertinimo rezultatų apskundimo tvarka**

1. Pretendentes, dalyvavę atrankoje į teisėjus, laisvas arba atsilaisvinančias teisėjų vietas ar teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo arba skyriaus pirmininko pareigas, turi teisę per septynias dienas nuo supažindinimo su Atrankos komisijos atlikto jo individualaus vertinimo rezultatais arba po Atrankos komisijos išvadų paskelbimo paduoti Aukščiausiam Teismui skundą dėl esminių procedūrinių pažeidimų, galėjusių turėti įtakos objektyviam atrankoje dalyvavusių pretendentų įvertinimui.

2. Aukščiausiasis Teismas, priėmęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą skundą, turi teisę sustabdyti teisėjo skyrimo į atitinkamą teismą ar atitinkamo teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo arba skyriaus pirmininko pareigas procedūrą, apie šį sprendimą nedelsiant pranešdamas Atrankos komisijai ir Respublikos Prezidento kanceliarijai. Kartu Aukščiausiasis Teismas turi teisę prašyti Atrankos komisijos per septynias dienas nuo teismo pranešimo gavimo dienos pateikti paaiškinimus dėl skundo.

3. Šiame straipsnyje nurodytus skundus Aukščiausiajame Teisme *mutatis mutandis* Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka nagrinėja trijų teisėjų kolegija.

4. Skundus dėl esminių procedūrinių pažeidimų, galėjusių turėti įtakos objektyviam atrankoje dalyvavusių pretendentų įvertinimui, Aukščiausiasis Teismas turi išnagrinėti ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo skundo gavimo dienos.

5. Aukščiausiasis Teismas, pripažinęs, kad atrankos metu buvo padaryta esminių procedūrinių pažeidimų, turėjusių įtakos objektyviam atrankoje dalyvavusių pretendentų įvertinimui, gali įpareigoti Atrankos komisiją iš naujo įvertinti atrankoje dalyvavusį ir skundą padavusį pretendentą arba panaikinti Atrankos komisijos išvadą. Atrankos komisijos išvadą panaikinus, atranka atliekama iš naujo arba iš naujo atliekamas konkretaus pretendento vertinimas.

### **55<sup>8</sup> straipsnis. Kandidatų į konkretaus apylinkės, apygardos administracinio ar apygardos teismo teisėjus sąrašo sudarymo tvarka**

1. Respublikos Prezidento kanceliarija likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki numatomos laisvos teisėjo vietos konkrečiame apylinkės, apygardos administraciniame ar apygardos teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – konkretaus teismo konkrečiuose teismo rūmuose (toliau – konkretus teismas) atsiradimo informuoja Atrankos komisiją apie tai, kad bus rengiamas kandidatūrų į konkretaus teismo teisėjo vietą pasirinkimas. Jeigu bus rengiamas kandidatūrų į laisvą teisėjo vietą pasirinkimas, Atrankos komisija apie tai informuojama ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo tos dienos, kurią atsiranda laisva teisėjo vieta konkrečiame teisme.

2. Informaciją apie numatomą kandidatūrų pasirinkimą (toliau – Respublikos Prezidento kanceliarijos informacija) Respublikos Prezidento kanceliarijos pavedimu Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje skelbia Nacionalinė teismų administracija.

3. Į kandidatų į konkretaus teismo teisėjus sąrašą įrašomi tik tie Atrankos komisijos įvertinti pretendentai, kurie iki Respublikos Prezidento kanceliarijos informacijos paskelbimo Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje dienos buvo įrašyti į šio Įstatymo 55<sup>6</sup> straipsnio 6 dalyje nurodytą sąrašą. Šie pretendentai turi teisę per septynias dienas nuo Respublikos Prezidento kanceliarijos informacijos paskelbimo Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje dienos pateikti prašymą:

1) atsisakyti dalyvauti pasirenkant kandidatūras į konkretaus teismo teisėjus;

2) papildyti šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 2 dalyje numatytą pretendento prioritetų sąrašą – papildomai nurodyti konkretų teismą, į kurio teisėjus vyksta kandidatūrų pasirinkimas.

4. Atrankos komisija parengia kandidatų į konkretaus teismo teisėjus sąrašą, sudaromą *mutatis mutandis* laikantis šio Įstatymo 55<sup>2</sup> straipsnio 3 dalyje nurodyto tvarkos aprašo, surenka visą kandidatūrų pasirinkimui reikalingą informaciją ir pateikia Respublikos Prezidentui ne vėliau kaip per septynias dienas nuo tos dienos, kurią pasibaigia šio straipsnio 3 dalyje nustatytas Atrankos komisijos įvertintų pretendentų prašymų dėl prioritetų sąrašo papildymo pateikimo terminas.

### **56 straipsnis. Pretendentų asmens duomenų tvarkymas**

1. Respublikos Prezidento kanceliarija, Atrankos komisija ir Nacionalinė teismų administracija pretendentų asmens duomenis tvarko vadovaudamosi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės

apsaugos įstatymu ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

2. Teisėjų, teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir skyrių pirmininkų skyrimo procedūros viešumo ir skaidrumo užtikrinimo tikslais Atrankos komisijos išvados dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo teisėjų vietas ir teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo arba skyriaus pirmininko pareigas skelbiamos Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje šio Įstatymo 55<sup>2</sup> straipsnio 3 dalyje nurodytame tvarkos apraše nustatyta tvarka. Tais pačiais tikslais Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje skelbiami ir kandidatų į konkrečių teismų teisėjus sąrašai.

3. Skelbiamose Atrankos komisijos išvadose nurodomi šie pretendentų asmens duomenys:

1) visų atrankoje dalyvavusių pretendentų vardai ir pavardės;  
2) Atrankos komisijos balsavimo dėl tinkamiausiais užimti atitinkamas pareigas pripažintų pretendentų rezultatai, pretendentų vertinimo pagal šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 7 dalyje nurodytus kriterijus rezultatai, informacija apie profesinę veiklą ir mokamas užsienio kalbas.

4. Skelbiamuose kandidatų į konkrečių teismų teisėjus sąrašuose nurodomi šie asmens duomenys:

1) visų į šiuos sąrašus įrašytų pretendentų vardai ir pavardės, jų prioritetų sąrašai;  
2) Atrankos komisijos balsavimo dėl visų į šiuos sąrašus įrašytų pretendentų rezultatai, pretendentų vertinimo pagal šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 7 dalyje nurodytus kriterijus rezultatai.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti pretendentų asmens duomenys Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje skelbiami vienus metus nuo jų paskelbimo dienos.

### **TREČIASIS SKIRSNIS**

#### **TEISĖJŲ SKYRIMAS IR PRIESAİKA. TEISĖJŲ PERKĖLIMAS Į KITUS TEISMUS AR TEISMO RŪMUS, PASKYRIMAS KITŲ TEISMŲ TEISĖJAMS**

##### **57 straipsnis. Apylinkės teismo teisėjų skyrimas**

1. Apylinkės teismo teisėją iš asmenų, įrašytų pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą, skiria Respublikos Prezidentas. Kai apylinkės teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, Respublikos Prezidentas, skirdamas apylinkės teismo teisėją, jį paskiria ir į konkrečius teismo rūmus.

2. Dėl apylinkės teismo teisėjo skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Respublikos Prezidentas, gavęs šio Įstatymo 55<sup>8</sup> straipsnyje nustatyta tvarka Atrankos komisijos sudarytą kandidatų į konkretaus apylinkės teismo teisėjus sąrašą, paprastai ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo sąrašo gavimo dienos pateikia Teisėjų tarybai svarstyti konkrečias apylinkės teismo teisėjų kandidatūras, prašydamas Teisėjų tarybos patarimo.

4. Asmenų skyrimo į laisvą apylinkės teismo teisėjo vietą klausimas paprastai svarstomas artimiausiame Teisėjų tarybos posėdyje.

5. Apsvarsčiusi asmenų skyrimo į teisėjus klausimą, Teisėjų taryba pataria Respublikos Prezidentui dėl konkrečios kandidatūros. Teisėjų tarybai, patariančiai Respublikos Prezidentui teisėjo, teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko skyrimo klausimais, turi būti pateikti motyvai dėl teikiamo užimti atitinkamas pareigas pretendento pasirinkimo. Teisėjų tarybos patarimas Respublikos Prezidentui jo pasirinkto pretendento neskirti teisėju, teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju ir skyriaus pirmininku turi būti motyvuotas.

6. Respublikos Prezidentui Teisėjų tarybos sprendimą dėl patarimo per penkias dienas raštu praneša Teisėjų tarybos pirmininkas.

##### **58 straipsnis. Laikas, kuriam skiriami teisėjai**

1. Asmuo į teisėjo pareigas skiriamas iki 65 metų amžiaus, o šio straipsnio 4 dalyje numatytu atveju – dvejiems metams. Kai teisėjui sukanka 65 metai arba sueina jo paskyrimo teisėju terminas, jo įgaliojimai baigiasi. Jeigu teisėjo įgaliojimų laikas pasibaigia bylos (bylų) nagrinėjimo metu, jo įgaliojimai gali būti pratęjami tol, kol byla (bylos) bus baigta (baigtos) nagrinėti arba jos (jų) nagrinėjimas bus atidėtas.

2. Dėl teisėjų įgaliojimų pratęsimo Respublikos Prezidentui motyvuotai pataria Teisėjų taryba.

3. Kol nesuėjęs šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, teisėjo įgaliojimai gali būti nutraukti tik Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatytais teisėjų atleidimo ar pašalinimo iš pareigų atvejais.

4. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių apylinkės teismo arba to teismo rūmų teisėjas ilgą laiką negalės eiti teisėjo pareigų, apylinkės teismo teisėjui keliamus reikalavimus atitinkantis asmuo gali būti jo

sutikimu skiriamas to apylinkės teismo arba to teismo rūmų teisėju dvejįs metams. Motyvuotą siūlymą pradėti apylinkės teismo teisėjo, skiriamo dvejįs metams, skyrimo procedūrą Respublikos Prezidentui teikia Teisėjų taryba. Apylinkės teismo teisėju dvejįs metams skiriamas į įvertintų pretendentų į apylinkės teismų teisėjus sąrašą įrašytas pretendentas, jei nuo jo įrašymo į šį sąrašą dienos praėjo ne daugiau kaip dveji metai.

5. Paskyrus asmenį apylinkės teismo arba to teismo rūmų teisėju dvejįs metams, šio apylinkės teismo teisėjų skaičius šiuo laikotarpiu gali būti didesnis negu nustatytasis pagal šio Įstatymo 12 straipsnio 10 dalį.

#### **59 straipsnis. Teisėjo priesaika**

1. Teisėju paskirtas asmuo, prieš pradėdamas eiti pareigas, iškilmingoje aplinkoje prisiekia jį paskyrusiems Respublikos Prezidentui arba Seimui. Nustatomas toks priesaikos tekstas:

„Aš, teisėjas (-a) (vardas, pavardė), iškilmingai prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), humaniškas (-a), saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis, kaip dera teisėjui.

Tepadedą man Dievas.“.

2. Prisiekti galima ir be paskutinio priesaikos sakinio.

3. Teisėjas prisiekia dėvėdamas mantiją.

4. Teisėjas priesaikos tekstą pasirašo. Priesaikos tekstas laikomas teisėjo asmens byloje.

5. Po priesaikos Respublikos Prezidentas arba Seimo Pirmininkas teisėjui įteikia teisėjų valdžios simbolį – ženklą su Lietuvos valstybės herbu.

6. Respublikos Prezidentui ar Seimui teisėjas prisiekia vieną kartą, jeigu teisėjo įgaliojimai nebuvo nutraukti.

#### **60 straipsnis. Buvusių Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjų teisė būti paskirtiems teisėjais**

1. Buvęs Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas be egzamino ir atrankos turi teisę būti skiriamas Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo ar apylinkės teismo teisėju.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi atitikti šio Įstatymo 52 straipsnyje nurodytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, taip pat turi pateikti sveikatos pažymėjimą.

3. Teisėjų taryba, motyvuotai patardama Respublikos Prezidentui dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų buvusių teisėjų, įvertina jų tinkamumą būti paskirtiems atitinkamos pakopos ir jurisdikcijos teismų teisėjais.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti buvę teisėjai gali būti paskirti atitinkamos pakopos ir jurisdikcijos teismų teisėjais tik Teisėjų tarybai gavus ir įvertinus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

#### **61 straipsnis. Buvusių teisėjų skyrimo į teisėjo pareigas ypatumai**

1. Buvęs teisėjas, atleistas iš pareigų savo noru, gali būti be atrankos, laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjų skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos, paskirtas tos pačios pakopos ar bet kurio žemesnės pakopos teismo teisėju, jei nuo darbo teisėju pabaigos nepraėjo penkeri metai. Asmuo, pretenduojantis būti paskirtas teisėju šiame straipsnyje nustatyta tvarka, turi atitikti šio Įstatymo 52 straipsnyje nurodytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, taip pat turi pateikti sveikatos pažymėjimą.

2. Buvęs teisėjas, atleistas iš pareigų dėl jo išrinkimo, perkėlimo ar paskyrimo į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas pareigas, gali būti be atrankos ir egzamino, laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjų skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos, jo prašymu paskirtas tos pačios pakopos ar bet kurio žemesnės pakopos teismo teisėju, jei nuo pareigų, į kurias jis išrinktas, perkeltas ar paskirtas, ėjimo pabaigos nepraėjo dveji metai. Asmuo, pretenduojantis būti paskirtas teisėju šiame straipsnyje nustatyta

tvarka, turi atitikti šio Įstatymo 52 straipsnyje nurodytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, taip pat turi pateikti sveikatos pažymėjimą.

3. Buvęs teisėjas gali būti pagal šio straipsnio 2 dalį paskirtas tos pačios pakopos ar bet kurio žemesnės pakopos teismo teisėju, jei jis iš teisėjo pareigų buvo atleistas savo noru dėl išrinkimo, perkėlimo ar paskyrimo:

1) į Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatyme nustatyta kadencijai, pareigas;

2) dirbti teisinį darbą, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 53 straipsnį, tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciуме), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė institucija) arba užsienio valstybės institucijoje;

3) dirbti teisinį darbą, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 53 straipsnį, Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat dirbti į specialiąsias misijas.

4. Kai į tą pačią laisvą teisėjo vietą šiame straipsnyje nustatytais pagrindais pageidauja būti paskirti keli buvę teisėjai, sprendžiant paskyrimo klausimą, šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje numatyta atrankos tvarka netaikoma. Šiuo atveju vertinama buvusio teisėjo motyvacija; be to, papildomai gali būti atsižvelgiama į teismo, paskyrimo į kurį klausimas sprendžiamas, teisėjų kolektyvo nuomonę. Šioje dalyje nurodytą informaciją surenka ir Respublikos Prezidento kanceliarijai pateikia Nacionalinė teismų administracija.

5. Šio straipsnio nuostatos netaikomos buvusiems apylinkės teismo teisėjams, kurie į pareigas buvo paskirti dvejims metams.

## **62 straipsnis. Apribojimai skirti teisėjus dirbti į konkretų teismą ar teismo skyrių**

Teisėjas negali būti skiriamas dirbti teisme ar teismo skyriuje, kuriame atitinkamai teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju arba skyriaus pirmininku dirba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės).

## **63 straipsnis. Teisėjų perkėlimas į kitą teismą arba į kitus teismo rūmus**

1. Apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas jo prašymu gali būti perkeltas teisėju į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus, arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą. Teisėjas gali būti perkeltas į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą praėjus ne mažiau kaip trejiems metams nuo paskyrimo į teisėjo pareigas arba nuo perkėlimo šioje dalyje nustatytais atvejais. Teisėjas į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus gali būti perkeltas netaikant šioje dalyje nustatytų terminų.

2. Sprendžiant teisėjo perkėlimo į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus klausimą, šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais netaikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atranka. Šiuo atveju vertinama teisėjo motyvacija ir duomenys apie teisėjo jurisdikcinę veiklą. Šioje dalyje nurodytą informaciją surenka ir Respublikos Prezidento kanceliarijai per dvidešimt darbo dienų nuo teisėjo prašymo gavimo dienos pateikia Nacionalinė teismų administracija.

3. Kai pagal įstatymą teismai likviduojami arba reorganizuojami ir po teismų reorganizavimo sumažinamas reorganizavime dalyvavusio teismo teisėjų skaičius, šių teismų teisėjai perkeliama į kitus tos pačios pakopos teismus arba jų sutikimu paskiriami į žemesnės pakopos teismus. Teisėjai gali pareikšti pageidavimą būti perkeliama arba skiriami į konkretų teismą. Tais atvejais, kai į tą pačią teisėjo vietą pageidauja būti perkelti arba į žemesnės pakopos teismą būti paskirti du ar daugiau teisėjų, sprendžiant perkėlimo ar paskyrimo klausimą, taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atranka. Atrankoje dalyvauja tik tie teisėjai, kurie pareiškė pageidavimą dėl perkėlimo ar paskyrimo į tą teismą.

4. Teisėjų tarybai konstatavus poreikį, apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas jo sutikimu gali būti nuolat perkeltas teisėju į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus, arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos

teismą. Jeigu šioje dalyje numatyta atveju į tą pačią teisėjo vietą pageidauja būti perkelti du ar daugiau teisėjų, sprendžiant perkėlimo klausimą, taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atranka. Atrankoje dalyvauja tik tie teisėjai, kurie pageidauja būti perkelti į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėjais jie paskirti, rūmus šioje dalyje nustatyta tvarka.

5. Teisėjų tarybai konstatavus esminį darbo krūvio skirtumą teismuose, apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas gali būti be jo sutikimo nuolat perkeltas į kitą tos pačios pakopos arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą, esantį toje pačioje gyvenamojoje vietovėje, ir tuo atveju, kai nė vienas teisėjas nesutinka būti perkeltas šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Šiuo atveju perkeliamas mažiausią teisėjo darbo stažą turintis teisėjas iš teismo, kuriame nustatytas mažiausias darbo krūvis.

6. Teisėjo sutikimo dėl laikino perkėlimo nereikia, kai dėl laikino pobūdžio priežasčių, trukdančių užtikrinti tinkamą teismo ar teismo rūmų funkcionavimą, Teisėjų taryba konstatuoja poreikį teisėją laikinai perkelti į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus, arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą. Šiuo atveju laikinai perkeltam teisėjui mokamas jo laikinai einamoms pareigoms nustatytas atlyginimas, tačiau ne mažesnis negu iki perkėlimo jo gautas atlyginimas, apskaičiuojamas ir mokamas to teismo, iš kurio teisėjas perkeltas, taip pat skaičiuojamas teisėjo darbo tame teisme, iš kurio teisėjas perkeltas, stažas ir paliekamos visos kitos įstatymuose numatytos teisėjų socialinės garantijos. Šioje dalyje nustatyta tvarka laikinai perkelti teisėją galima ne ilgiau kaip vieniems metams ir ne dažniau kaip kartą per trejus metus.

7. Teisėjo sutikimas dėl laikino perkėlimo būtinas, kai dėl laikino pobūdžio priežasčių, trukdančių užtikrinti tinkamą teismo ar teismo rūmų funkcionavimą, Teisėjų taryba konstatuoja poreikį apygardos teismo teisėją laikinai perkelti į apylinkės teismą, Apeliacinio teismo teisėją – į apygardos teismą ar Vyriausiąjį administracinį teismą, Vyriausiojo administracinio teismo teisėją – į apygardos administracinį teismą ar Apeliacinį teismą, Aukščiausiojo Teismo teisėją – į Apeliacinį teismą ar Vyriausiąjį administracinį teismą. Šiais atvejais laikinai perkeltam teisėjui mokamas iki perkėlimo jo gautas atlyginimas, apskaičiuojamas ir mokamas to teismo, iš kurio teisėjas perkeltas, taip pat skaičiuojamas teisėjo darbo tame teisme, iš kurio teisėjas perkeltas, stažas ir paliekamos visos kitos įstatymuose numatytos teisėjų socialinės garantijos. Šioje dalyje nustatyta tvarka laikinai perkelti teisėją galima ne ilgiau kaip vieniems metams ir ne dažniau kaip kartą per trejus metus.

8. Sprendžiant dėl teisėjo laikino perkėlimo šio straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais, įvertinamas perkeliama teisėjo darbo stažas, specializacija, šeiminė padėtis, atstumas nuo teisėjo gyvenamosios vietovės iki teismo ar teismo rūmų, į kuriuos teisėjas yra perkeliamas, teisėjo nuomonė ir argumentai dėl galimo perkėlimo, taip pat kitos esminės aplinkybės.

9. Šio straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytais atvejais teisėjas į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus laikinai perkeliamas netaikant šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatytos atrankos. Teisėjo laikiną perkėlimą nustatančiame teisės akte nurodomas teisėjo laikino perkėlimo į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus terminas (perkėlimo pradžia ir pabaiga). Šio straipsnio 7 dalyje numatytais atvejais Aukščiausiojo Teismo teisėją į kitą teismą laikinai perkelia Seimas Respublikos Prezidento teikimu, Apeliacinio teismo teisėją – Seimo pritarimu Respublikos Prezidentas, Vyriausiojo administracinio teismo teisėją į Apeliacinį teismą – Seimo pritarimu Respublikos Prezidentas.

10. Dėl teisėjų perkėlimo Respublikos Prezidentui motyvuotai pataria Teisėjų taryba.

11. Teisėjas laikomas perkeltu į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus Respublikos Prezidento dekreto dėl teisėjo perkėlimo įsigaliojimo dieną, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nurodytus atvejus.

#### **64 straipsnis. Teisėjų skyrimas kitų žemesnės pakopos teismų teisėjais**

1. Teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas bet kokio žemesnės pakopos teismo teisėju.

2. Apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas apylinkės teismo teisėju.

3. Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas apygardos teismo, apygardos administracinio teismo, taip pat apylinkės teismo teisėju.

4. Šiame straipsnyje numatytais atvejais teisėjas skiriamas į kitą teismą be atrankos, laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjų skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos. Kai į tą pačią laisvą teisėjo vietą pageidauja būti paskirti keli teisėjai, sprendžiant paskyrimo klausimą, šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje numatyta atranka netaikoma. Šiuo atveju vertinama teisėjo motyvacija ir duomenys apie teisėjo jurisdikcinę veiklą. Šioje dalyje nurodytą informaciją surenka ir Respublikos Prezidento

kanceliarijai per dvidešimt darbo dienų nuo asmens prašymo gavimo dienos pateikia Nacionalinė teismų administracija.

5. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka teisėjas be atrankos skiriamas žemesnės pakopos teismo teisėju, kai jis šio Įstatymo 76 straipsnyje nustatyta tvarka skiriamas apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju ar skyriaus pirmininku arba kai Aukščiausiojo Teismo teisėjas skiriamas Apeliacinio teismo teisėju ir po to šio Įstatymo 77 straipsnyje nustatyta tvarka – Apeliacinio teismo pirmininku ar skyriaus pirmininku.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ KARJERA**

### **65 straipsnis. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų registras ir duomenų bazė**

1. Asmuo, siekiantis tapti aukštesnės pakopos teismo teisėju, įrašomas į teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą. Teisėjas, siekiantis karjeros tos pačios pakopos teismuose, įrašomas į teisėjų, siekiančių karjeros tos pačios pakopos teismuose, duomenų bazę.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus registrą ir duomenų bazę, taip pat į juos įrašytų asmenų asmens bylas tvarko Nacionalinė teismų administracija.

3. Asmenų įrašymo į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registrą ir duomenų bazę tvarkos aprašą tvirtina Teisėjų taryba.

4. Nacionalinė teismų administracija duomenis apie į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registrą ir duomenų bazę įrašytus asmenis perduoda Respublikos Prezidentui, Teisėjų tarybai ir Atrankos komisijai.

### **66 straipsnis. Reikalavimai asmenims, siekiantiems tapti apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjais**

1. Apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėju gali būti skiriamas teisėju karjeros siekiančių asmenų registre įrašytas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip ketverių metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, atitinkantis šio Įstatymo 52 straipsnyje nustatytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ir įvykdęs reikalavimą pateikti sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šiame straipsnyje nurodytą darbo stažą, tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nesumuojami.

2. Apygardos administracinio teismo teisėjais gali būti skiriami šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje pretendentams į apylinkės teismo teisėjus nustatytus reikalavimus atitinkantys kadenciją baigę Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriai, Lietuvos administracinių ginčų komisijos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos pirmininkai, jų pavaduotojai ir nariai, asmenys, turintys ne mažesnę kaip dešimties metų teisinio darbo ikiteisminio ginčų nagrinėjimo, teisėkūros, teismų veiklos ir atstovavimo teismuose srityse stažą, advokatai, turintys ne mažesnę kaip dešimties metų advokato darbo stažą, ir prokurorai, turintys ne mažesnę kaip dešimties metų prokuroro darbo stažą.

3. Apygardos teismo teisėjais gali būti skiriami šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje pretendentams į apylinkės teismo teisėjus nustatytus reikalavimus atitinkantys advokatai, turintys ne mažesnę kaip dešimties metų advokato darbo stažą, ir prokurorai, turintys ne mažesnę kaip dešimties metų prokuroro darbo stažą.

4. Kai abejojama dėl šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų pretendentų į teisėjus teisinio darbo stažo, teisėjo darbui tinkamą teisinio darbo stažą pripažįsta teisingumo ministro sudaryta Teisinio darbo stažo pripažinimo komisija.

### **67 straipsnis. Reikalavimai asmenims, siekiantiems tapti Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėjais**

1. Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėju gali būti skiriamas teisėju karjeros siekiančių asmenų registre įrašytas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip aštuonerių metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, pateikęs

sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šioje dalyje nurodytą darbo stažą, tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nesumuojami.

2. Vyriausiojo administracinio teismo teisėju gali būti skiriamas Apeliacinio teismo teisėjas, o Apeliacinio teismo teisėju – Vyriausiojo administracinio teismo teisėjas neatsižvelgiant į darbo Apeliaciniame teisme ar Vyriausiajame administraciniame teisme stažą.

3. Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėju gali būti skiriamas asmuo, atitinkantis šio Įstatymo 52 straipsnyje nustatytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ir įvykdęs reikalavimą pateikti sveikatos pažymėjimą.

#### **68 straipsnis. Reikalavimai asmenims, siekiantiems tapti Aukščiausiojo Teismo teisėjais**

1. Aukščiausiojo Teismo teisėju gali būti skiriamas teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre įrašytas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip dešimties metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, pateikęs sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šiame straipsnyje nurodytą darbo stažą, tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nesumuojami.

2. Aukščiausiojo Teismo teisėju gali būti skiriamas asmuo, atitinkantis šio Įstatymo 52 straipsnyje nustatytus teisėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ir įvykdęs reikalavimą pateikti sveikatos pažymėjimą.

#### **69 straipsnis. Teisinio pedagoginio darbo stažo pripažinimas**

Šio Įstatymo 66, 67 ir 68 straipsniuose nurodytu teisiniu pedagoginiu darbo stažu pripažįstamas laikas, kurį teisės krypties socialinių mokslų daktaras dirbo teisinį pedagoginį darbą eidamas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo nustatytas dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas universitetuose, rengiančiuose teisės bakalaurus ir (ar) teisės magistrus, taip pat teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį įgyjančius teisininkus, t. y. suteikiančiuose vienpakopį aukštąjį teisinį universitetinį išsilavinimą. Teisinio pedagoginio darbo stažo pripažinimo tvarką nustato Vyriausybė.

#### **70 straipsnis. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjų skyrimas**

1. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėją iš teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre įrašytų asmenų skiria Respublikos Prezidentas. Kai apygardos administracinis teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, Respublikos Prezidentas, skirdamas apygardos administracinio teismo teisėją, jį paskiria ir į konkrečius teismo rūmus.

2. Dėl apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjų skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Kandidatūros į apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

#### **71 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo teisėjų skyrimas**

1. Vyriausiojo administracinio teismo teisėją iš teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre įrašytų asmenų skiria Respublikos Prezidentas.

2. Dėl Vyriausiojo administracinio teismo teisėjų skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Kandidatūros į Vyriausiojo administracinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

#### **72 straipsnis. Apeliacinio teismo teisėjų skyrimas**

1. Apeliacinio teismo teisėją iš teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre įrašytų asmenų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.

2. Dėl Apeliacinio teismo teisėjų skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Kandidatūros į Apeliacinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

#### **73 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas**

1. Aukščiausiojo Teismo teisėją iš teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre įrašytų asmenų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.
2. Dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.
3. Kandidatūros į Aukščiausiojo Teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Skyriaus pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

## VIII SKYRIUS TEISMŲ PIRMININKAI, PIRMININKŲ PAVADUOTOJAI, SKYRIŲ PIRMININKAI

### **74 straipsnis. Apylinkės teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, apygardos teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Apylinkės teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją, skyriaus pirmininką skiria Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.
2. Apygardos administracinio teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, apygardos teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.
3. Apylinkės teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, skyriaus pirmininkas skiriami penkeriems metams.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### **75 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo skyrimas**

1. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją skiria Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.
2. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### **76 straipsnis. Apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko skyrimo tvarka**

1. Kandidatūras į laisvas arba atsilaisvinančias apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko vietas atranka Atrankos komisija pagal teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus šio Įstatymo 55<sup>6</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Kandidatūros į apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

#### **77 straipsnis. Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Apeliacinio teismo pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.

2. Apeliacinio teismo skyriaus pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.

3. Dėl Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

4. Apeliacinio teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)

#### **78 straipsnis. Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo tvarka**

1. Kandidatūras į laisvas arba atsilaisvinančias Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko vietas atranka Atrankos komisija pagal teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus šio Įstatymo 55<sup>6</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Kandidatūros į Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

#### **79 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Aukščiausiojo Teismo pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

2. Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

3. Dėl Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2775](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02010

4. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2775](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02010

5. Neteko galios 2020-04-01.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2775](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02010

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **79<sup>1</sup> straipsnis. Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo tvarka**

1. Kandidatūras į laisvas arba atsilaisvinančias Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyriaus pirmininko vietas atranka Atrankos komisija pagal teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus šio Įstatymo 55<sup>6</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Kandidatūros į Aukščiausiojo Teismo pirmininko ir skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 57 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

#### **80 straipsnis. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko statusas**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas, vykdydami teisingumą, turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir kiti teisėjai.

2. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko papildomas procesines teises ir pareigas nustato įstatymai.

3. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko administracinius įgaliojimus nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

4. Teisėjas į tas pačias – teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko – pareigas tame pačiame teisme gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Po dviejų iš eilės kadencijų teisėjas į tas pačias – teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko – pareigas tame pačiame teisme gali būti skiriamas, jei po jo antros kadencijos pabaigos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

#### **81 straipsnis. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko atleidimas iš pareigų**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, skyriaus pirmininkas iš pareigų atleidžiamas:

1) pasibaigus paskyrimo į šias pareigas terminui;

2) jeigu jo veiklos vertinimo metu yra nustatyta, kad jis netinkamai atlieka įstatymų nustatytas administravimo funkcijas;

3) visais kitais šio Įstatymo 90 straipsnio 1 dalyje numatytais teisėjo atleidimo iš pareigų atvejais.

2. Aukščiausiojo Teismo pirmininką iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

3. Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininką iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

4. Apeliacinio teismo pirmininką ir skyriaus pirmininką iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu.

5. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.

6. Apygardos teismo pirmininką ir skyriaus pirmininką, apygardos administracinio teismo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją, apylinkės teismo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.

7. Dėl šio straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalyse nurodytų asmenų atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba, išskyrus atvejus, kai teisėjas yra paskiriamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju arba Vyriausybės nariu.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)

#### **82 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko pašalinimas iš pareigų**

1. Aukščiausiojo Teismo pirmininką ar Apeliacinio teismo pirmininką už šiurkštų Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat jei paaiškėja, kad jis padarė nusikalstamą veiką, Seimas gali pašalinti iš teismo pirmininko ir teisėjo pareigų apkaltos proceso tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pašalinimo iš pareigų tvarka gali būti taikoma ir Aukščiausiojo Teismo bei Apeliacinio teismo skyrių pirmininkams.

3. Seimo nutarimu šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytam asmeniui pradėjus Seime apkaltos procesą, jam suteikti įgaliojimai sustabdomi iki Seimo sprendimo apkaltos procese priėmimo. Jei Seimas apkaltai nepritaria, šio asmens įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

## IX SKYRIUS

### TEISĖJŲ ATSAKOMYBĖ, JŲ ATLEIDIMAS IR PAŠALINIMAS IŠ PAREIGŲ, TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMAS

*Skyriaus pavadinimas keistas:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### PIRMASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ ATSAKOMYBĖ

##### 83 straipsnis. Teisėjo drausminė atsakomybė

1. Teisėjas drausmine tvarka atsako Teisėjų garbės teisme.

2. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka:

1) už teisėjo vardą žeminantį poelgį;

2) už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą;

3) už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą.

3. Teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

##### 84 straipsnis. Drausmės bylos iškėlimas

1. Drausmės byla teisėjui gali būti iškelta tuoj pat, kai paaiškėja bent vienas iš šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytų nusižengimų, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią apie nusižengimą sužinojo turinti teisę iškelti drausmės bylą Teisėjų etikos ir drausmės komisija. Į šį laikotarpį neįskaitomas laikas, kai teisėjas nedirbo dėl ligos arba atostogų.

2. Drausmės bylos iškelti negalima praėjus daugiau kaip trejiems metams nuo nusižengimo padarymo.

3. Drausmės byla Teisėjų tarybos ar Teisėjų garbės teismo nariui gali būti iškelta tik tuo atveju, kai yra gautas Teisėjų tarybos sutikimas.

4. Siūlyti iškelti drausmės bylą turi teisę Teisėjų taryba, Teisėjų etikos ir drausmės komisija, taip pat teismo, kuriame dirba teisėjas, arba bet kurio aukštesnės pakopos teismo pirmininkas ar kitas asmuo, kuriam tapo žinoma apie šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytą nusižengimą. Turintis teisę siūlyti iškelti drausmės bylą subjektas motyvuotą teikimą dėl drausmės bylos teisėjui iškėlimo pateikia Teisėjų etikos ir drausmės komisijai.

5. Teismų pirmininkams, pirmininkų pavaduotojams, skyrių pirmininkams ir kitiems teisėjams drausmės bylas turi teisę iškelti Teisėjų etikos ir drausmės komisija. Jeigu iškelti drausmės bylą siūlo Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys, tai dėl drausmės bylos iškėlimo Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje sprendžiama tam Komisijos nariui nedalyvaujant.

6. Iškelta drausmės byla perduodama Teisėjų garbės teismui. Apie atsisakymą iškelti drausmės bylą pranešama iškelti drausmės bylą pasiūliusiam subjektui.

7. Kai drausmės byla teisėjui iškeliama dėl konkrečios jo nagrinėjamos bylos, teisėjas nuo šios bylos nagrinėjimo nušalinamas.

8. Iškėlus drausmės bylą, Teisėjų tarybos teikimu Respublikos Prezidentas, kai drausmės byla iškelta Aukščiausiojo Teismo ar Apeliacinio teismo teisėjui, – Seimas, o tarp Seimo sesijų – Respublikos

Prezidentas gali sustabdyti teisėjo įgaliojimus, iki įsigalios Teisėjų garbės teismo sprendimas, o jei Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, pasiūlo Respublikos Prezidentui ar Seimui šio Įstatymo nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų arba Respublikos Prezidentui kreiptis į Seimą dėl apkaltos teisėjui, – iki įsigalios sprendimas dėl teisėjo atleidimo arba apkaltos. Tais atvejais, kai Teisėjų garbės teismas nenustato drausminės atsakomybės pagrindo, Respublikos Prezidentas, kai drausmės byla buvo iškelta Aukščiausiojo Teismo ar Apeliacinio teismo teisėjui, – Seimas, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidentas nedelsdamas atnaujiną teisėjo įgaliojimus ir teisėjui sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **85 straipsnis. Teisėjų etikos ir drausmės komisija**

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisija yra teismų savivaldos institucija, sprendžianti drausmės bylą teisėjams iškėlimo klausimus, konsultuojanti teisėjus etikos klausimais.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

2. Teisėjų etikos ir drausmės komisija sudaroma iš septynių narių. Į šios komisijos narius du kandidatus skiria Respublikos Prezidentas, vieną kandidatą – Seimo Pirmininkas, keturis kandidatus – Teisėjų taryba. Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas šios komisijos nariais skiria visuomenės atstovus. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu skiriamas nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmuo jį skiriančio subjekto įgaliojimų laikui. Tas pats asmuo Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu negali būti skiriamas daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Iš paskirtų Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narių Teisėjų taryba tvirtina komisijos pirmininką. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu negali būti Teisėjų tarybos narys, drausmės bylos iškėlimo iniciatyvos teisę turintis pareigūnas, Teisėjų garbės teismo narys, taip pat teisėjas, kuriam buvo taikytos drausminės nuobaudos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

3. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsuoja ne mažiau kaip keturi komisijos nariai.

4. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos veiklą reglamentuoja Teisėjų tarybos tvirtinami Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatai. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narių darbas Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje apmokamas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimą nustatančio įstatymo nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1741](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20714

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

5. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;
- 2) pasibaigia terminas, kuriam jis buvo paskirtas Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu;
- 3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų;
- 4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą;
- 5) jis atšaukiamas iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų.

6. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys atšaukiamas iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis komisijos narys netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

**86 straipsnis. Teisėjų garbės teismo sprendimai**

1. Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali:
  - 1) nutraukti drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo;
  - 2) nutraukti drausmės bylą, jei praleistas terminas šiai bylai iškelti;
  - 3) apsiriboti drausmės bylos svarstymu;
  - 4) paskirti drausminę nuobaudą.
2. Teisėjų garbės teismas savo sprendimu gali:
  - 1) pasiūlyti Respublikos Prezidentui ar Seimui šio Įstatymo nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų;
  - 2) pasiūlyti Respublikos Prezidentui kreiptis į Seimą dėl apkaltos teisėjui.
3. Kai Respublikos Prezidentas ar Seimas atsisako taikyti šio straipsnio 2 dalyje numatytas drausminės atsakomybės priemones, Teisėjų garbės teismas atnaujina drausmės bylos nagrinėjimą ir priima vieną iš šio straipsnio 1 dalyje numatytų sprendimų.
4. Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Aukščiausiam Teismui. Tokius skundus Aukščiausiam Teismui nagrinėja trijų teisėjų kolegija. Skundą turi teisę paduoti teisėjas, iškelti drausmės bylą pasiūlęs subjektas, Teisėjų etikos ir drausmės komisija, vidinių teismų administravimą ir teismų administracinės veiklos priežiūrą atliekantys subjektai.
5. Teisėjų garbės teismo išnagrinėta drausmės byla saugoma kartu su teisėjo asmens byla.
6. Šio straipsnio nustatyta tvarka priimti ir įsiteisėję Teisėjų garbės teismo sprendimai ir Teisėjų garbės teismo narių atskirosios nuomonės drausmės bylose skelbiami atskiroje Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapio skiltyje, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, *paskelbta TAR* 2014-01-03, i. k. 2014-00013

**87 straipsnis. Teisėjų garbės teismo skiriamos drausminės nuobaudos**

1. Teisėjų garbės teismas gali skirti vieną iš šių drausminių nuobaudų:
  - 1) pareikšti pastabą;
  - 2) pareikšti papeikimą;
  - 3) pareikšti griežtą papeikimą.
2. Apie priimtus sprendimus Teisėjų garbės teismas praneša Teisėjų tarybai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**88 straipsnis. Drausminės nuobaudos galiojimas**

Teisėjų garbės teismo paskirta drausminė nuobauda įsigalioja praėjus dešimčiai dienų po jos paskyrimo, jei Teisėjų garbės teismo sprendimas nėra apskundžiamas, ir galioja vienus metus. Jei Teisėjų garbės teismo sprendimas apskundžiamas, drausminė nuobauda įsigalioja nuo Aukščiausiojo Teismo sprendimo priėmimo dienos ir galioja vienus metus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, *paskelbta TAR* 2019-08-05, i. k. 2019-12836

**89 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## ANTRASIS SKIRSNIS

### TEISĖJŲ ATLEIDIMAS IR PAŠALINIMAS IŠ PAREIGŲ

**90 straipsnis. Teisėjo atleidimas iš pareigų**

1. Teisėjas atleidžiamas iš pareigų šiais atvejais:
  - 1) savo noru;
  - 2) kai pasibaigia teisėjo įgaliojimų laikas arba jis sulaukia įstatymų nustatyto pensinio amžiaus;
  - 3) dėl sveikatos būklės;

- 4) kai teisėjas išrinktas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeltas į kitą darbą;
  - 5) kai savo poelgiu pažemina teisėjo vardą;
  - 6) kai įsisteisėja jį apkaltinęs teismo nuosprendis.
2. Atleisti teisėją iš pareigų dėl sveikatos būklės galima tais atvejais, kai per vienerius metus teisėjas serga daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip šimtą keturiasdešimt kalendorinių dienų per paskutinius dvylika mėnesių, arba kai suseraga nepagydoma ar kita ilgalaikė liga, kliudančia jam eiti teisėjo pareigas.
3. Aukščiausiojo Teismo teisėją iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.
  4. Apeliacinio teismo teisėją Seimo pritarimu iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
  5. Vyriausiojo administracinio teismo teisėją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
  6. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo ir apylinkės teismo teisėją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
  7. Dėl teisėjo atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba, išskyrus atvejus, kai teisėjas yra paskiriamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju arba Vyriausybės nariu.
  8. Kai Respublikos Prezidentas priima dekretą kreiptis į Teisėjų tarybą dėl patarimo atleisti ar teikti atleisti teisėją iš pareigų vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 5 punktu, teisėjo įgaliojimai sustabdomi, iki bus priimtas sprendimas dėl teisėjo atleidimo iš pareigų. Tais atvejais, kai šio Įstatymo arba Seimo statuto nustatyta tvarka sprendimas dėl teisėjo atleidimo nepriimamas, Respublikos Prezidentas nedelsdamas atnaujiną teisėjo įgaliojimus ir teisėjui sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.“

9. Teisėjas, nesutikdamas su atleidimu iš pareigų, turi teisę per vieną mėnesį nuo atleidimo dienos kreiptis į Vilniaus apygardos teismą.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

*2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

*Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)*

*Nr. [XII-544](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5364 (2013-10-17)*

## **91 straipsnis. Teisėjo pašalinimas iš pareigų**

1. Aukščiausiojo Teismo teisėją, Apeliacinio teismo teisėją už šiurkštų Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat jei paaiškėja, kad teisėjas padarė nusikalstamą veiką, Seimas gali pašalinti iš pareigų apkaltos proceso tvarka.

2. Seimo nutarimu šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pradėjus Seime apkaltos procesą, teisėjo įgaliojimai sustabdomi iki Seimo sprendimo apkaltos procese priėmimo. Jei Seimas apkaltai nepritaria, šio teisėjo įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)*

## **TREČIASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMAS**

*Įstatymas papildytas skirsniu:*

*Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)*

## **91<sup>1</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo tikslai**

1. Teisėjų veikla vertinama siekiant išsiaiškinti teisėjų, taip pat teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų (toliau šiame skirsnyje kartu visi vadinami teisėjais) turimų profesinių žinių ir įgūdžių lygį, gebėjimus teorines žinias ir įgūdžius taikyti praktikoje, dalyvauti administraciniame teismo darbe ir jį organizuoti, nustatyti stipriąsias ir silpnąsias teisėjų veiklos sritis ir juos skatinti tobulinti profesinius gebėjimus.

2. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatai naudojami šiais tikslais:

1) organizuojant tinkamą teisėjų mokymą (nustatant mokymo kryptis, sudarant ir tobulinant teisėjų mokymo programas, parenkant mokymo būdus ir pan.);

2) objektyviai sprendžiant teisėjų paskyrimo į žemesnės pakopos teismą šio Įstatymo 63 straipsnio 2 dalyje ar 64 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, teisėjų perkėlimo, paaukštinimo ir teismų

pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo naujam įgaliojimų laikui klausimus, siekiant nustatyti, ar pretenduojantis į aukštesnes pareigas teisėjas arba į naują įgaliojimų laiką teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, skyriaus pirmininkas atitinka kandidatui keliamus reikalavimus, taip pat objektyviai tarpusavyje lyginant kelis kandidatus;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

- 3) skatinant teisėjus tobulinti kvalifikaciją;
- 4) tobulinant teismų administravimą.

### **91<sup>2</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rūšys**

1. Teisėjų veiklos vertinimo rūšys yra šios:

- 1) periodinis teisėjų veiklos vertinimas;
- 2) neeilinis teisėjų veiklos vertinimas.

2. Pirmą kartą teisėjo veikla vertinama praėjus trejiems metams nuo jo paskyrimo į teisėjo pareigas. Po to teisėjo veikla vertinama periodiškai kas septyneri metai, iki teisėjui sukanka 64 metai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

3. Neeilinis teisėjo veiklos vertinimas atliekamas paties teisėjo prašymu arba kai ne vieną kartą kartojasi teisėjo veiklos trūkumai. Neeilinis teisėjo veiklos vertinimas taip pat atliekamas paties teisėjo prašymu arba sprendžiant teisėjo paskyrimo į žemesnės pakopos teismą šio Įstatymo 63 straipsnio 2 dalyje ar 64 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, teisėjo perkėlimo, paaukštinimo ar teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko skyrimo naujam įgaliojimų laikui klausimus, išskyrus atvejus, kai po paskutinio periodinio ar neeilinio teisėjo veiklos vertinimo praėjo mažiau negu treji metai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

### **91<sup>3</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo tvarka**

1. Teisėjų veiklos vertinimo metu kompleksiskai vertinama teisėjo profesinė veikla ir asmeninės savybės.

2. Teisėjų veiklos vertinimo tvarką nustato Teisėjų taryba.

3. Teisėjų veiklos vertinimo tvarka turi atitikti teisinio tikrumo ir apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių ir kitus šiame Įstatyme nurodytus principus, sudaryti sąlygas visapusiškai ir objektyviai įvertinti teisėjų profesinę veiklą. Teisėjų veiklos vertinimo tvarką reglamentuojančiuose teisės aktuose, be kitų nuostatų, turi būti aiškiai ir išsamiai nurodyta:

- 1) teisėjų veiklos vertinimo periodiškumas;
- 2) išsamūs neeilinio teisėjų veiklos vertinimo pagrindai;
- 3) turintys teisę inicijuoti neeilinį teisėjo veiklos vertinimą subjektai;
- 4) teisėjų veiklos vertinimo ribos;
- 5) teisėjų veiklos vertinimo metodika, trukmė ir procedūra;
- 6) teisėjų veiklos vertinimo kriterijai;
- 7) teisėjų veiklos vertinimui reikalingų duomenų gavimo būdai.

4. Teisėjų veiklos vertinimą atlieka Vertinimo komisija. Vertinimo komisija sudaroma Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui iš septynių narių: trys iš jų turi būti ne teisėjai. Keturiš šios komisijos narius iš teisėjų renka Teisėjų taryba, tris skiria Respublikos Prezidentas. Vertinimo komisijos pirmininką iš paskirtų Vertinimo komisijos narių renka Teisėjų taryba. Vertinimo komisijos nariais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Vertinimo komisijos veiklą aptarnauja Nacionalinė teismų administracija. Vertinimo komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai. Vertinimo komisijos narių darbas Vertinimo komisijoje apmokamas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimą nustatančio įstatymo nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1741](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20714

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836  
 Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

5. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas, inicijavęs neeilinį teisėjo veiklos vertinimą (toliau šiame straipsnyje – neeilinio vertinimo iniciatorius), jeigu jis yra Vertinimo komisijos narys, turi nusišalinti nuo šio teisėjo veiklos vertinimo. Neeilinio vertinimo iniciatorius ir vertinant šio teisėjo veiklą dalyvavęs Vertinimo komisijos narys negali priimti sprendimų dėl šio teisėjo karjeros.

6. Vertinant teisėjų veiklą, turi būti atsižvelgiama į kiekybinius ir kokybinius teisėjo profesinės veiklos rodiklius, į dalykines ir asmenines teisėjo savybes, į jurisdikcinę ir nejurisdikcinę teisėjo veiklą.

7. Teisę inicijuoti neeilinį teisėjų veiklos vertinimą turi:

1) teismo pirmininko – Teisėjų taryba, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas arba pats teismo pirmininkas;

2) teismo pirmininko pavaduotojo – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, šio pavaduotojas arba pats teismo pirmininko pavaduotojas;

3) skyriaus pirmininko – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, jo pavaduotojas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas arba pats skyriaus pirmininkas;

4) kitų teisėjų – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas arba pats teisėjas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

#### **91<sup>4</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatų apskundimas**

1. Su teisėjo veiklos vertinimo rezultatais pasirašytinai turi būti supažindintas teisėjas, kurio veikla buvo vertinama.

2. Teisėjas, kurio veikla buvo vertinama, turi teisę per dešimt dienų nuo vertinimo išvados surašymo dienos vertinimo rezultatus apskusti Teisėjų tarybai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

#### **91<sup>5</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatų naudojimas**

1. Jeigu teisėjų veiklos vertinimo metu paaiškėja šio Įstatymo 81 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 83 straipsnio 2 dalyje arba 90 straipsnio 1 dalies 5 ar 6 punkte nurodytos aplinkybės, tai gali būti pagrindas pradėti atskirą tyrimą dėl galimybės patraukti teisėją drausminen atsakomybėn, jį atleisti arba pašalinti iš pareigų šio Įstatymo 84, 90 arba 91 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Teisėjų veiklos vertinimo medžiaga gali būti naudojama nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų. Su teisėjų veiklos vertinimo medžiaga susipažinti ir ją naudoti gali Respublikos Prezidentas, vidinį teismų administravimą ir teismų administracinės veiklos priežiūrą atliekantys subjektai, Nacionalinės teismų administracijos direktorius ar jų įgalioti asmenys, Atrankos komisijos, Vertinimo komisijos, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Teisėjų garbės teismo ir Teisėjų tarybos nariai, kai tai būtina teisės aktuose nustatytoms jų funkcijoms atlikti. Kiti asmenys susipažinti su teisėjų veiklos vertinimo medžiaga ir ją naudoti gali tik įstatymų numatytais atvejais ir pagrindais.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

## **X SKYRIUS**

### **TEISĖJŲ, TEISMO TARNAUTOJŲ MOKYMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS**

#### **92 straipsnis. Teisėjų mokymo rūšys**

1. Teisėjams nustatomas įvadinis mokymas ir privalomasis kvalifikacijos kėlimas.

2. Įvadinis mokymas skiriamas asmenims, pirmą kartą paskirtiems apylinkės teismo teisėjais, jų žinioms plėsti ir profesiniams įgūdžiams formuoti. Teisėjo įvadinis mokymas prieš jam pradedant eiti teisėjo pareigas trunka ne mažiau kaip mėnesį.

3. Privalomasis kvalifikacijos kėlimas – specialių profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių formavimas, skirtas teisėjams:

- 1) kai paaugštinamos jų pareigos;
- 2) paskirtiems ar perkeltiems iš bendrosios kompetencijos teismo į specializuotą teismą ir atvirkščiai, taip pat kitais atvejais, kai keičiasi teisėjo specializacija;
- 3) kai iš esmės pasikeičia visuomeninių santykių teisinis reglamentavimas;
- 4) ne rečiau kaip kas penkeri metai, skaičiuojant nuo ankstesnio mokymo;
- 5) kitais reikiama atvejais.

### **93 straipsnis. Teisėjų, teismo tarnautojų mokymo organizavimas**

1. Teisėjų mokymo programas, suderinusi su Teisingumo ministerija, tvirtina Teisėjų taryba.
2. Teisėjų mokymą, taip pat teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto (toliau – darbuotojai), centralizuotą mokymą ir kvalifikacijos kėlimą, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus, organizuoja Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

### **94 straipsnis. Teisėjų, teismo tarnautojų mokymo finansavimas**

1. Teisėjų mokymą, taip pat šio Įstatymo 93 straipsnio 2 dalyje numatytą teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymą finansuoja valstybė. Tam Nacionalinei teismų administracijai pagal atskirą programą numatomos lėšos mokymui organizuoti, metodinei medžiagai rengti ir leisti bei kitoms mokymo išlaidoms.

2. Teismų išlaidų sąmatose teisėjų planiniam mokymui numatomos lėšos, kurios turi sudaryti ne mažiau kaip 1,5 procento teisėjų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

### **95 straipsnis. Neteko galios nuo 2020-01-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

## **XI SKYRIUS TEISĖJŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS**

### **96 straipsnis. Teisėjų atlyginimas**

1. Teisėjų atlyginimas nustatomas įstatymu.
2. Teisėjo darbo teisme metu draudžiama mažinti teisėjo atlyginimą, išskyrus šio Įstatymo numatytus atvejus, ar kitas socialines garantijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

### **97 straipsnis. Teisėjo darbo stažas**

1. Teisėjo darbo stažas skaičiuojamas nuo asmens paskyrimo į bet kurio teismo teisėjo pareigas dienos.

2. Į teisėjo darbo stažą atostogų trukmei nustatyti įskaitomas ir darbo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju, prokuroru, prokuroro pavaduotoju, prokuratūros tardytoju, ikiteisminio tyrimo pareigūnu (tardytoju), valstybiniu arbitru stažas, darbo valstybės tarnyboje stažas, taip pat asmenų, turinčių teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį, pedagoginis darbo stažas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

### **98 straipsnis. Teisėjų atostogos ir papildomos poilsio dienos**

1. Teisėjams suteikiamos 22 darbo dienų kasmetinės atostogos. Teisėjui, kuris yra pripažintas neįgalioju, taip pat teisėjui, vienam auginančiam vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, suteikiamos 27 darbo dienų kasmetinės atostogos. Teisėjui, turinčiam daugiau kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, už kiekvienus paskesnius darbo teisėju metus kasmetinės atostogos pailginamos viena darbo diena, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 40 darbo dienų.

2. Teisėjui, auginančiam neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų arba du vaikus iki dvylikos metų, suteikiama viena papildoma poilsio diena per mėnesį, o teisėjui, auginančiam tris ir daugiau vaikų iki dvylikos metų, – dvi papildomos poilsio dienos per mėnesį, mokant teisėjui jo vidutinį darbo užmokestį.

3. Teisės į šio straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas poilsio dienas neturinčiam teisėjui, auginančiam vaiką iki keturiolikos metų, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo ar pagrindinio ugdymo programas, suteikiama ne mažiau kaip pusė darbo dienos laisvo nuo darbo laiko per metus pirmąją mokslo metų dieną, mokant teisėjui jo vidutinį darbo užmokestį.

4. Be šio Įstatymo nustatytų atostogų, teisėjai taip pat turi teisę į Darbo kodekse nustatytas tikslines atostogas.

5. Teisėjui kasmetinės atostogos gali būti perkeliamos arba pratęsimos Darbo kodekse nustatyta tvarka. Teisė pasinaudoti visomis ar dalimi kasmetinių atostogų (arba gauti piniginę kompensaciją už kasmetines atostogas atleidimo iš pareigų atveju) prarandama praėjus trejiems metams nuo kalendorinių metų, kuriais buvo įgyta teisė į visas trukmės kasmetines atostogas, pabaigos, išskyrus atvejus, kai teisėjas faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti.

6. Teisėjams, teismo skyrių pirmininkams, teismo pirmininko pavaduotojui teismo pirmininkas, o teismų pirmininkams Respublikos Prezidentas gali suteikti iki vienu metų atostogas kvalifikacijai tobulinti. Šiuo atveju teisėjui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas atlyginimas nemokamas; atostogų kvalifikacijai tobulinti laikas įskaitomas į teisėjo darbo stažą. Pasinaudoti atostogomis kvalifikacijai tobulinti teisėjas gali vieną kartą per penkerius metus.

7. Teisėjui dėl šio Įstatymo 63 ir 64 straipsniuose nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje skiriama iki 5 darbo dienų persikėlimo atostogų. Už šį laikotarpį teisėjui mokamas jo vidutinis atlyginimas.

8. Teismo pirmininkui, teismo pirmininko pavaduotojui, skyriaus pirmininkui ir kitiems teisėjams atostogas suteikia atitinkamo teismo pirmininkas. Apie teismo pirmininkui suteiktas atostogas informuojamas Respublikos Prezidentas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

### **99 straipsnis. Teisėjų valstybinis socialinis draudimas**

Teisėjai privalomai draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

### **100 straipsnis. Teisėjų pensinis aprūpinimas**

Teisėjų pensinį aprūpinimą nustato Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas, Valstybinių pensijų įstatymas bei Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

### **101 straipsnis. Kitos teisėjų socialinės garantijos**

1. Teisėjui, kuris atleidžiamas iš pareigų: dėl sveikatos būklės arba kai sulaukia įstatymo nustatyto pensinio amžiaus, arba kai pasibaigia jo įgaliojimų laikas, išmokama dviejų mėnesių jo

vidutinio atlyginimo dydžio išeitinė išmoka. Asmeniui, kuris yra atleistas ar pašalintas iš teisėjo pareigų dėl jo kaltų veiksmų, išeitinė išmoka nemokama.

2. Teisėjui, paskirtam žemesnės pakopos teismo teisėju šio Įstatymo 63 straipsnio 3 dalyje numatytu atveju, tris mėnesius, bet ne ilgiau, negu jam sukaks 65 metai, arba ne ilgiau, negu pasibaigs šio Įstatymo 57 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka pratęsti teisėjo įgaliojimai, mokamas atlyginimas kaip aukštesnės pakopos teismo, kurio teisėju jis dirbo iki paskyrimo žemesnės pakopos teismo teisėju, teisėjui.

3. Teisėjui, perkeltam į kitą teismą arba į kitus to paties teismo, kurio teisėju jis paskirtas, rūmus šio Įstatymo 63 straipsnio 6 dalyje numatytu atveju, Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos su perkėlimu susijusios išlaidos.

4. Teisėjui, kuris yra perkeltas ar paskirtas į kitą teismą šio Įstatymo 63 ar 64 straipsniuose numatytais atvejais arba yra paskirtas į aukštesnės pakopos teismą, jo pasirinkimu, atsižvelgiant į šio Įstatymo 98 straipsnio 5 dalyje nustatytus apribojimus, gali būti išmokama kompensacija už nepanaudotas atostogas arba šios atostogos yra perkeliomos ir toliau skaičiuojamos teisme, į kurį jis perkeltas arba paskirtas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5. Teisėjo, kuris buvo tyčia nužudytas dėl teisėjo pareigų atlikimo, šeimai, tai yra jo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, vaikams (įvaikiams) iki 24 metų, kurie yra nustatyta tvarka įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programų ar formaliojo profesinio mokymo programų mokiniai arba nuolatiniai ar iššestinių studijų programų studentai, taip pat gimusiems po teisėjo mirties jo vaikams, sutuoktiniui, tėvui ar motinai, nedarbingiems asmenims, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, – lygiomis dalimis per trejus metus nuo teisėjo mirties valstybė sumoka 93,10 mėnesio jo mėnesinio atlyginimo (toliau – MA) dydžio išmoką.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1736](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20704

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

6. Teisėjas, tyčia nužudytas dėl teisėjo pareigų atlikimo, laidojamas valstybės lėšomis, kurios negali viršyti 40 bazinių socialinių išmokų dydžio. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

7. Teisėjui, kuriam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl teisėjo pareigų atlikimo, valstybė sumoka kompensaciją pagal netekto darbingumo lygį ar sveikatos sutrikdymo sunkumą:

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

- 1) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 75–100 procentų darbingumo – 46,55 MA dydžio;
- 2) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 60–70 procentų darbingumo – 37,24 MA dydžio;
- 3) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 45–55 procentų darbingumo – 27,93 MA dydžio;
- 4) dėl sunkaus sveikatos sutrikdymo – 18,62 MA dydžio;
- 5) dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo – iki 9,31 MA dydžio.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1736](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20704

8. Teisėjo tyčinio nužudymo ar tyčinio sveikatos sutrikdymo dėl teisėjo pareigų atlikimo faktinės aplinkybės nustatomos teismo sprendimu.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

9. Teisėjams užtikrinama galimybė valstybės lėšomis plėsti savo žinias, reikalingas teisėjo pareigoms atlikti, ir kelti profesinę kvalifikaciją.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

10. Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos teisėjo komandiruotės išlaidos, taip pat važiavimo išlaidos, kai vykstama nagrinėti bylą kitose negu teismo, kurio teisėjas ar teisėjai nagrinėja bylą, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, į kuriuos yra paskirtas bylą nagrinėjantis teisėjas ar teisėjai, patalpose.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

11. Įstatymuose gali būti numatyta ir kitokių teisėjų socialinių garantijų.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, *Žin.*, 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

## IV DALIS ADMINISTRAVIMAS TEISMUOSE IR TEISMŲ SAVIVALDA

### XII SKYRIUS ADMINISTRAVIMAS TEISMUOSE

#### PIRMASIS SKIRSNIS TEISMŲ PIRMININKŲ, PIRMININKŲ PAVADUOTOJŲ, SKYRIŲ PIRMININKŲ ĮGALIOJIMAI ADMINISTRAVIMO SRITYJE

##### **102 straipsnis. Bendrosios administravimo teismuose nuostatos**

1. Administravimą teismuose sudaro teismo pareigūnų organizacinė veikla (vidinis teismo administravimas) ir šiame Įstatyme numatytų pareigūnų atliekama nurodytos veiklos priežiūra (išorinis teismų administravimas).

2. Administravimas teismuose negali pažeisti teisėjų nepriklausomumo principo.

3. Administravimo teismuose nuostatus tvirtina Teisėjų taryba.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą administravimo teismuose veiklą vykdančys subjektai turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų informaciją, reikalingą administravimo teismuose srities funkcijoms atlikti.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

##### **103 straipsnis. Vidinis teismo administravimas**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas yra teismo pareigūnai, kurie šio ir kitų įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka vadovauja teismo organizaciniam darbui.

2. Teismo pirmininkas skiria teisėjus į teismo skyrius, nustato teisėjų specializaciją atskirų kategorijų byloms nagrinėti, tvirtina teismo struktūrą.

3. Teismo skyriaus darbui vadovauja ir už tinkamą skyriui priskirtų funkcijų atlikimą atsako skyriaus pirmininkas. Be to, teismo pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas atsako už tą teismo organizacinio darbo sritį, kurią jiems paveda teismo pirmininkas arba nustato šis ir kiti įstatymai.

4. Teismo pirmininkas organizuoja ir prižiūri administravimą teisme, kontroliuoja, kaip laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Teismo pirmininkas tiria asmenų skundus dėl teismo pirmininko pavaduotojų, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų neprocesinių veiksmų, nesusijusių su teisingumo vykdymu, ir suinteresuotiems asmenims praneša tyrimo rezultatus, šalina nustatytus teismo darbo trūkumus, atlieka

kitas jam priskirtas teismo administravimo funkcijas.

5. Teismo pirmininkas jam priskirtas administravimo funkcijas atlieka asmeniškai, tačiau prireikus gali pavesti jas atlikti teismo pirmininko pavaduotojui (pavaduotojams), skyrių pirmininkams, kitiems teisėjams.

6. Teismo pirmininkas, įgyvendindamas jam priskirtas vidinio administravimo funkcijas, gali sudaryti teismo administracinės veiklos ar su teisingumo vykdymu nesusijusios teisėjo veiklos tyrimo komisiją, į kurią gali būti įtraukti kitų teismų teisėjai ar tarnautojai, taip pat kitų institucijų, įstaigų specialistai, mokslininkai, visuomenės atstovai. Šių asmenų dalyvavimas įgyvendinant teismo administravimo funkcijas grindžiamas skaidrumo, savanoriškumo ir nešališkumo principais. Šioje dalyje numatytos komisijos įgaliojimus ir sudarymo tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

#### **104 straipsnis. Teismų administracinės veiklos priežiūra**

1. Administracinės veiklos priežiūrą Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka atlieka:

- 1) apylinkių teismų – atitinkamo apygardos teismo pirmininkas;
- 2) apygardų administracinių teismų – Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas;
- 3) apygardų teismų – Apeliacinio teismo pirmininkas;
- 4) Apeliacinio teismo – Aukščiausiojo Teismo pirmininkas;
- 5) visų teismų – Teisėjų taryba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai, įgyvendindami teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas, gali atlikti teismo administracinės veiklos ar su teisingumo vykdymu nesusijusios teisėjo veiklos tyrimus. Šiam tikslui gali būti sudaryta tyrimo komisija, į kurią gali būti įtraukti kelių teismų teisėjai, taip pat kitų institucijų, įstaigų specialistai, mokslininkai, visuomenės atstovai. Šių asmenų dalyvavimas įgyvendinant teismų administravimo funkcijas grindžiamas skaidrumo, savanoriškumo ir nešališkumo principais. Šioje dalyje numatytos komisijos įgaliojimus ir sudarymo tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

#### **105 straipsnis. Teismo vadovų pavadavimas ir laikinas pareigų ėjimas**

1. Kai nėra apygardos teismo, Apeliacinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo pirmininko, šias pareigas eina didesnę teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis skyriaus pirmininkas. Kai šioje dalyje nurodytame teisme nėra teismo skyrių pirmininkų, teismo pirmininko pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

2. Kai nėra apygardos teismo, Apeliacinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininko, šias pareigas eina didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis to skyriaus teisėjas.

3. Kai nėra apygardos administracinio teismo ar Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, šias pareigas eina atitinkamo teismo pirmininko pavaduotojas arba didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teismo pirmininko pavaduotojas. Kai šioje dalyje nurodytame teisme nėra teismo pirmininko pavaduotojo pareigybės, teismo pirmininko pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

4. Kai nėra apygardos administracinio teismo ar Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojo, bet tokia pareigybė teisme yra, šias pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

5. Kai nėra apylinkės teismo pirmininko, šias pareigas eina šio teismo pirmininko pavaduotojas arba didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teismo pirmininko pavaduotojas. Kai apylinkės teisme nėra teismo pirmininko pavaduotojo pareigybės, apylinkės teismo pirmininko pareigas eina didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

6. Kai nėra apylinkės teismo pirmininko pavaduotojo, bet tokia pareigybė apylinkės teisme yra, šias pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

7. Kai šiame straipsnyje numatytais atvejais apskaičiuojant didžiausią darbo atitinkame teisme turinčio teisėjo stažą nustatoma, kad tokį patį stažą iš tuo metu teisme ar teismo skyriuje esančių teisėjų turi keli teisėjai, atitinkamas pareigas eina vyriausias pagal amžių teisėjas.

8. Šio straipsnio nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atleistas iš pareigų ir nėra paskirtas naujas teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas. Šiuo atveju teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko pareigas šiame straipsnyje nustatyta tvarka laikinai eina kitas šio teismo teisėjas, išskyrus atvejus, kai į šias pareigas ne ilgesniam negu vienų metų terminui, netaikant šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatytos atrankos, laikinai paskiriamas kitas to teismo teisėjas. Laikino paskyrimo atveju kandidatūrą laikinai eiti pareigas apylinkės teisme, apygardos teisme, apygardos administraciniame teisme ar Apeliaciniame teisme turi teisę siūlyti aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, išklauses atitinkamo teismo teisėjų kolektyvo nuomonę. Laikinais skiriančiais teisėjais į pareigas Aukščiausiąjame Teisme ir Vyriausiąjame administraciniame teisme, išklausiama atitinkamo teismo teisėjų kolektyvo nuomonė.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)

## **ANTRASIS SKIRSNIS TEISMO STRUKTŪRA**

*Skirsnio pavadinimas keistas:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **106 straipsnis. Teismo administravimas**

1. Teismo, kaip valstybės valdžios institucijos ir biudžetinės įstaigos, vadovas yra teismo pirmininkas.

2. Teismo kancleris yra karjeros valstybės tarnautojas, pavaldus teismo pirmininkui. Teismo kancleris vadovauja teismo administracijai. Teismo kanclerį penkerių metų kadencijai konkurso būdu Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų teismo pirmininkas. Teismo kancleris negali eiti to paties teismo kanclerio pareigų daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

3. Teismo kancleris:

1) koordinuoja ir kontroliuoja teismo administracijos padalinių veiklą, užtikrina, kad įgyvendinant teismo strateginius veiklos planus optimaliai būtų valdomi ir naudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai;

2) organizuoja ir koordinuoja teismo strateginių veiklos planų rengimą ir įgyvendinimą;

3) tvirtina teismo administracijos padalinių nuostatus, valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintais pavyzdiniais pareigybių sąrašais ir aprašymais;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

4) įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas ir atleidžia iš jų teismo valstybės tarnautojus ir darbuotojus, juos skatina, skiria jiems pašalpas, teismo valstybės tarnautojams ir darbuotojams skiria tarnybines nuobaudas arba priima sprendimus dėl darbo pareigų pažeidimo;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5) atlieka kitas įstatymų, kitų teisės aktų ir teismo pirmininko jam pavestas funkcijas.

4. Kai teismo kanclerio nėra, atlikti visas arba dalį jo funkcijų, išskyrus funkcijas, susijusias su asignavimų valdymu ir naudojimu, teismo pirmininkas paveda vienam iš teismo valstybės tarnautojų.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

5. Teismo kanclerio pareigybės aprašymą tvirtina teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintu pavyzdiniu teismo kanclerio pareigybės aprašymu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17),

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28))

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1495](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20795

### **107 straipsnis. Teismo struktūra**

1. Teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų, tiesiogiai padedančių teisėjams eiti pareigas, analizuojančių ir apibendrinančių teismų praktiką, taip pat tiesiogiai padedančių teismo pirmininkui, teismo skyrių pirmininkams, teismo pirmininko pavaduotojams atlikti jiems priskirtas administravimo funkcijas, teisinės pareigybės paprastai yra pavaldžios teismo pirmininkui (teismo skyrių pirmininkams, teismo pirmininko pavaduotojams), o teismo pirmininko sprendimu gali būti pavaldžios teismo kancleriui. Teisme gali būti atskiri teismų praktikos, tarptautinės teisės analizės ir kiti struktūriniai padaliniai.

2. Teismo kanclerio vadovaujamos teismo administracijos struktūrą sudaro raštinės, archyvo, finansų, informacinių technologijų, personalo valdymo, ūkio (turto valdymo) ir kiti struktūriniai padaliniai arba atskiros padalinio nesudarantys šias funkcijas atliekantys valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Teismuose, sudarytuose iš teismo rūmų, ir teismuose, kuriuose yra teismo bylų skyriai, gali būti juos aptarnaujantys raštinės poskyriai (biurai). Teismo kancleriui pavaldūs teismo administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, kurie nepriklauso atskiram teismo administracijos padaliniui, sudaro teismo kanclerio tarnybą.

3. Teismo struktūrą tvirtina teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintais pavyzdinės teismų struktūros aprašymais.

4. Teisme, o jei teismas sudarytas iš teismo rūmų, ir teismo rūmuose turi būti nustatyta gyventojų priėmimo, jų skundų, prašymų, pareiškimų, nesusijusių su teisingumo vykdymo funkcijomis, priėmimo, asmenų informavimo telefonu tvarka. Neprocesinių skundų ir prašymų nagrinėjimo administracinės procedūros nustato Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas ir Vyriausybės nutarimai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28))

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1495](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20795

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

### **108 straipsnis. Teismo valstybės tarnautojai ir darbuotojai**

1. Teismo valstybės tarnautojai skirstomi į:

1) tarnautojus, tiesiogiai padedančius teisėjams eiti pavestas pareigas, analizuojančius ir apibendrinančius teismų praktiką;

2) kitus valstybės tarnautojus.

2. Teismo valstybės tarnautojų statusą nustato Valstybės tarnybos įstatymas, teismo darbuotojų – Darbo kodeksas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **109 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **110 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

**111 straipsnis.** Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.  
*Straipsnio pakeitimai:*  
 Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

**112 straipsnis.** Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.  
*Straipsnio pakeitimai:*  
 Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **XIII SKYRIUS TEISMŲ SAVIVALDA**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS**

**113 straipsnis. Teismų savivaldos samprata**

Teismų savivalda – teisėjų ir teismų teisė ir reali galia pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus įstatymus laisvai ir savarankiškai, savo atsakomybe spręsti teismų veiklos klausimus. Teismų savivaldos principas derinamas su visuomenės dalyvavimu teismų savivaldos institucijų veikloje. Visuomenės atstovai teismų savivaldos institucijų veikloje dalyvauja šio Įstatymo numatytais atvejais.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00013

**114 straipsnis. Teismų savivaldos sistema**

1. Teismų savivaldos sistemą sudaro:

- 1) Visuotinis teisėjų susirinkimas;
- 2) Teisėjų taryba;
- 3) Teisėjų garbės teismas;
- 4) teismo teisėjų susirinkimas.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

2. Teisėjų taryba ir Teisėjų garbės teismas už savo veiklą yra atskaitingi Visuotiniam teisėjų susirinkimui.

3. Teismų savivaldos institucijoms funkcijas įgyvendinti padeda Nacionalinė teismų administracija.

4. Tam tikriems klausimams rengti, iš anksto svarstyti ar spręsti Teisėjų taryba gali sudaryti nuolatinės arba laikinąsias komisijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**114<sup>1</sup> straipsnis. Teismo teisėjų susirinkimas**

1. Teismo teisėjų susirinkime dalyvauja to teismo teisėjai.

2. Teismo teisėjų susirinkimas teismo pirmininkui pataria teismo administravimo klausimais.

3. Teismo teisėjų susirinkimų šaukimo periodiškumas ir darbo tvarka nustatoma teismo teisėjų susirinkimo darbo reglamente. Šį reglamentą tvirtina teismo teisėjų susirinkimas.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

**115 straipsnis. Savanoriškos teisėjų organizacijos**

Teisėjai gali laisvai vienytis ir jungtis į teisėjų asociacijas ar kitas nepolitines organizacijas, atstovaujančias teisėjų interesams.

#### **ANTRASIS SKIRSNIS VISUOTINIS TEISĖJŲ SUSIRINKIMAS**

**116 straipsnis. Visuotinis teisėjų susirinkimas**

1. Visuotinis teisėjų susirinkimas – aukščiausia teismų savivaldos institucija.

2. Visuotiniame teisėjų susirinkime dalyvauja visi Lietuvos teisėjai.

**117 straipsnis. Visuotinio teisėjų susirinkimo kompetencija**

Visuotinis teisėjų susirinkimas:

- 1) tvirtina Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamentą;
- 2) tvirtina Teisėjų etikos taisykles;
- 3) renka ir atšaukia Teisėjų tarybos narius, kurie pagal pareigas nėra Teisėjų tarybos nariai;
- 4) išklauso Teisėjų tarybos veiklos ataskaitą;
- 5) išklauso Teisėjų garbės teismo veiklos ataskaitą;
- 6) svarsto ir sprendžia kitus teismų veiklos klausimus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**118 straipsnis. Visuotinio teisėjų susirinkimo rengimas, darbotvarkė, sprendimų priėmimas**

1. Eilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas paprastai šaukiamas kovo pirmąjį penktadienį ne rečiau kaip kartą per dvejus metus.

2. Prireikus Teisėjų tarybos ar trečdalio visų Lietuvos teisėjų iniciatyva gali būti šaukiamas neeilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas.

3. Visuotinio teisėjų susirinkimo darbotvarkės projektas teisėjams išsiunčiamas, taip pat apie neeilinio Visuotinio teisėjų susirinkimo datą teisėjams pranešama paprastai ne vėliau kaip prieš mėnesį. Teikti pasiūlymus dėl Susirinkimo darbotvarkės papildymo ar pakeitimo galima ir Visuotinio teisėjų susirinkimo metu.

4. Visuotinis teisėjų susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Lietuvos teisėjų.

5. Visuotinį teisėjų susirinkimą pradeda Teisėjų tarybos pirmininkas. Jis vadovavimą posėdžiui perduoda Susirinkime išrinktam posėdžio pirmininkui.

6. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Susirinkimui nutarus, sprendimai gali būti priimami slapto balsavimu. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimus pasirašo Susirinkimo posėdžio pirmininkas ir sekretorius.

7. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimus vykdo teismų savivaldos institucijos, teisėjai ir Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**TREČIASIS SKIRSNIS  
TEISĖJŲ TARYBA**

*Skirsnio pavadinimas keistas:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**119 straipsnis. Teisėjų taryba, jos sudarymas**

1. Teisėjų taryba yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą.

2. Teisėjų tarybą sudaro septyniolika narių:

1) pagal pareigas – Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Apeliacinio teismo pirmininkas, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas;

2) Visuotiniame teisėjų susirinkime išrinkti teisėjai: trys – iš Aukščiausiojo Teismo, du – iš Apeliacinio teismo ir vienas – iš Vyriausiojo administracinio teismo, trys – nuo visų apygardos teismų, vienas – nuo visų apygardos administracinių teismų ir keturi – nuo visų apylinkės teismų. Nuo apygardos teismų ir apylinkės teismų į Teisėjų tarybą gali būti išrinkti tik teisėjai, dirbantys skirtinguose teismuose. Teisėjų kandidatūras Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir renka atitinkamų teismų teisėjai.

**TAR pastaba.** 119 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos Teismų įstatymo nustatyta tvarka renkant naujos sudėties Teisėjų tarybą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

3. Teisėjų tarybos nariu negali būti renkamas teisėjas, kuris turi mažesnę kaip trejų metų teisėjo darbo stažą arba kuriam buvo taikyta drausminė nuobauda.

**TAR pastaba.** 119 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos Teismų įstatymo nustatyta tvarka renkant naujos sudėties Teisėjų tarybą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

4. Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas – ketveri metai. Teisėjų tarybos nariais teisėjai gali būti renkami ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

**TAR pastaba.** 119 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos Teismų įstatymo nustatyta tvarka renkant naujos sudėties Teisėjų tarybą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5. Teisėjų tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių dvejiems metams iš Teisėjų tarybos narių renka Teisėjų taryba slapto balsavimu. Pirmą sudarytos naujos Teisėjų tarybos posėdį pradeda didžiausią teisėjo darbo stažą turintis teisėjas. Šis teisėjas organizuoja Teisėjų tarybos pirmininko rinkimus.

6. Teisėjų tarybos nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;  
2) pasibaigia terminas, kuriam šis teisėjas buvo paskirtas Teisėjų tarybos nariu;  
3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų tarybos nario pareigų;  
4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą (išskyrus Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkus; jie *ex officio* yra Teisėjų tarybos nariai);

5) jis atšaukiamas iš Teisėjų tarybos nario pareigų (išskyrus Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkus; jie *ex officio* yra Teisėjų tarybos nariai);

6) pasibaigia jo, kaip to teismo (tos jurisdikcijos ir pakopos teismų grandies), nuo kurio (kurios) jis buvo išrinktas į Teisėjų tarybą, teisėjo, įgaliojimai.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIV-2137](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14331

7. Teisėjų tarybos narys atšaukiamas iš Teisėjų tarybos nario pareigų Visuotiniam teisėjų susirinkimui priėmus motyvuotą sprendimą, kad teisėjas netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų tarybos nario funkcijas.

8. Pasibaigus Teisėjų tarybos nario įgaliojimams šio straipsnio 6 dalies 1, 3, 4, 5 arba 6 punkte nustatytu pagrindu, į jo vietą likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui nuo atitinkamo teismo arba atitinkamos jurisdikcijos ir pakopos teismų Visuotinio teisėjų susirinkimo nustatyta tvarka elektroniniu būdu išrenkamas naujas Teisėjų tarybos narys.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIV-2137](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14331

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-2312](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 129-6476 (2012-11-08), iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos ir veikiančios Teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi tol, kol šio įstatymo nustatyta tvarka bus sudaryta nauja Teisėjų taryba.

## **120 straipsnis. Teisėjų tarybos kompetencija**

Teisėjų taryba:

- 1) slapto balsavimu renka Teisėjų tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių;
- 2) tvirtina Teisėjų tarybos darbo reglamentą;

3) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ir atleidimo iš pareigų;

4) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo ir atleidimo iš pareigų;

5) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skaičiaus teismuose nustatymo ar pakeitimo;

6) sudaro Pretendentų į teisėjus egzamino komisiją; tvirtina Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nuostatus, egzamino programą;

7) tvirtina Asmenų įrašymo į pretendentų į apylinkės teismo teisėjus sąrašą tvarkos aprašą ir Asmenų įrašymo į teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą tvarkos aprašą;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

8) sudaro nuolatinės ar laikinosios komisijas ir tvirtina jų nuostatus;

9) slaptu balsavimu renka ir skiria Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narius teisėjus, iš visų šios komisijos narių renka komisijos pirmininką ir šio Įstatymo nustatytais pagrindais atšaukia juos iš pareigų; tvirtina Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatus;

10) slaptu balsavimu renka Teisėjų garbės teismo narius ir šio Įstatymo nustatytais pagrindais atšaukia juos iš pareigų;

11) tvirtina Teisėjų garbės teismo nuostatus;

12) išklauso Teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Teisėjų garbės teismo veiklos ataskaitas;

13) turi teisę siūlyti iškelti drausmės bylą teisėjui;

14) tvirtina Teisėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašą ir Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nuostatus, nagrinėja skundus dėl teisėjų veiklos vertinimo rezultatų;

15) sudaro Nuolatinę teisėjų veiklos vertinimo komisiją;

16) nustato teisėjų specializacijos nustatymo tvarką ir pagrindus, tvirtina Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisykles;

17) tvirtina Administravimo teismuose nuostatus, sprendžia kitus administravimo teismuose klausimus;

17<sup>1</sup>) tvirtina pavyzdinį teismo teisėjų susirinkimo darbo reglamentą;

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981

18) tvirtina Teisėjų mokymo organizavimo taisykles, mokymo programas, metinius kvalifikacijos tobulinimo planus ir kvalifikacinius reikalavimus lektoriams;

19) tvirtina pavyzdinės apylinkių teismų, apygardų teismų ir apygardų administracinių teismų struktūros aprašymus, pavyzdinius pareigybių sąrašus ir aprašymus;

20) svarsto ir aprobuoja pasiūlymus dėl teismų investicijų projektų ir pasiūlymus dėl teismų biudžetų projektų, pateikia juos Vyriausybei;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

20<sup>1</sup>) pagal kompetenciją teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl strateginių tikslų ir pažangos uždavinių nustatymo Nacionaliniame pažangos plane ir dėl priemonių įtraukimo į nacionalines plėtros programas;

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

21) išklauso Nacionalinės teismų administracijos veiklos ataskaitas;

22) kasmet ne vėliau kaip iki kovo 31 dienos Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje paskelbia praėjusių metų teismų veiklos apžvalgą;

23) šaukia eilinius, prireikus ir neeilinius Visuotinius teisėjų susirinkimus;

24) bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis ir organizacijomis teismų savivaldos, administravimo ir kitais teismų veiklos klausimais;

25) bendradarbiauja su kitų valstybių ir tarptautinėmis institucijomis teismų savivaldos, administravimo ir kitais teismų veiklos klausimais;

26) turi teisę gauti iš valstybės institucijų informaciją, reikalingą Teisėjų tarybos funkcijoms atlikti;

27) sprendžia kitus šiame ir kituose įstatymuose numatytus klausimus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

### **121 straipsnis. Teisėjų tarybos posėdžiai**

1. Teisėjų tarybos posėdis yra pagrindinė Teisėjų tarybos veiklos forma. Teisėjų tarybos posėdžiai paprastai vyksta Aukščiausiojo Teismo arba Nacionalinės teismų administracijos patalpose.

2. Teisėjų tarybos posėdžiai paprastai šaukiami kas mėnesį. Įsigaliojus Respublikos Prezidento dekretui dėl kreipimosi į Teisėjų tarybą, kad ši patartų Respublikos Prezidentui dėl teisėjų paskyrimo, paaugštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų, Teisėjų tarybos posėdis šaukiamas ne vėliau kaip per keturiolika dienų. Prireikus posėdžiai šaukiami Teisėjų tarybos pirmininko arba trečdaliai Teisėjų tarybos narių iniciatyva.

3. Teisėjų tarybos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau negu pusė Teisėjų tarybos narių.

4. Medžiaga, susijusi su Teisėjų tarybos posėdžiuose svarstomais klausimais, pateikiama visiems Teisėjų tarybos nariams ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki Teisėjų tarybos posėdžio.

5. Teisėjų taryba, atlikdama savo funkcijas, priima nutarimus. Teisėjų tarybos nutarimai priimami atviru balsavimu. Teisėjų tarybos nutarimas yra priimtas, jeigu jam pritarė daugiau kaip pusė visų Teisėjų tarybos narių. Teisėjų tarybos nutarimus pasirašo Teisėjų tarybos pirmininkas ir sekretorius. Nusprendusi Teisėjų taryba nutarimus gali priimti slaptu balsavimu. Visi Teisėjų tarybos priimti nutarimai ne vėliau kaip per tris dienas paskelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje.

6. Teisėjų taryba nutarimus, kuriais Respublikos Prezidentui patariama dėl teisėjų paskyrimo, paaugštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų, priima tik atviru balsavimu.

7. Teisėjų tarybos priimti nutarimai, kuriais Respublikos Prezidentui patariama tam tikrą asmenį skirti teisėju, paaugštinti, perkelti, atleisti iš teisėjo pareigų arba patariama asmens neskirti teisėju, nepaaugštinti, neatleisti iš pareigų (o kai skiriamas, paaugštinamas, perkeliamas ar atleidžiamas iš pareigų Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas ar šio teismo teisėjas arba Apeliacinio teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas ar šio teismo teisėjas, – patariama teikti jo kandidatūrą Seimui arba jos neteikti), turi būti argumentuoti.

8. Teisėjų taryba turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų (jų pareigūnų) visą Tarybos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

9. Teisėjų tarybos posėdžiai yra vieši. Kai siekiama užtikrinti ikiteisminio tyrimo duomenų neskelbtinumą, apsaugoti informaciją apie žmogaus privatų gyvenimą ar kitą informaciją, kurios apsaugą reglamentuoja įstatymai, Teisėjų tarybos nutarimu posėdis ar jo dalis gali būti nevieša.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS**

### **122 straipsnis. Teisėjų garbės teismas**

1. Teisėjų garbės teismas – teisėjų drausmės bylas ir teisėjų prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėjanti teismų savivaldos institucija.

2. Teisėjų garbės teismas sudaromas Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui iš dešimties narių. Į Teisėjų garbės teismo narius du kandidatus skiria Respublikos Prezidentas, du kandidatus – Seimo Pirmininkas, šešis kandidatus – Teisėjų taryba. Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas Teisėjų garbės teismo nariais skiria visuomenės atstovus. Po vieną narį iš Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo, tris narius iš visų apygardų teismų, apygardų administracinių teismų

ir apylinkių teismų teisėjų į Teisėjų garbės teismą renka Teisėjų taryba. Teisėjų garbės teismo pirmininką renka Teisėjų taryba iš Teisėjų garbės teismo narių teisėjų. Teisėjų garbės teismo nariais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Kandidatų į Teisėjų garbės teismą kėlimo ir Teisėjų garbės teismo narių rinkimo tvarką nustato Teisėjų taryba. Teisėjų garbės teismo nariu negali būti renkamas Teisėjų tarybos narys, drausmės bylos iškėlimo iniciatyvos teisę turintis subjektas, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys, taip pat teisėjas, kuriam buvo taikytos drausminės nuobaudos. Teisėjų garbės teismo narių darbas Teisėjų garbės teisme apmokamas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjamą nustatančio įstatymo nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1741](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20714

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

3. Teisėjų garbės teismo posėdis teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip šeši Teisėjų garbės teismo nariai ir iš jų bent vienas visuomenės atstovas. Teisėjų garbės teismo sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Teisėjų garbės teismo narių teisėjų dauguma. Tais atvejais, kai balsai pasiskirsto po lygiai, priimtu laikomas sprendimas, už kurį balsavo Teisėjų garbės teismo pirmininkas. Teisėjų garbės teismo narys, turintis kitą nuomonę dėl priimamo Teisėjų garbės teismo sprendimo, turi teisę ją išdėstyti raštu kaip atskirą nuomonę. Ši atskiroji nuomonė skelbiant Teisėjų garbės teismo sprendimą neskaitoma, bet pridedama prie bylos ir kartu su sprendimu paskelbiama atskiroje Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapio skiltyje.

4. Teisėjų garbės teismas bylas nagrinėja viešai, išskyrus atvejus, kai tai pažeistų valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį arba asmens privataus gyvenimo apsaugą. Teisėjų garbės teismo sprendimų, priimtų neviešai išnagrinėjus bylą, rezoliucinės dalys visais atvejais paskelbiamos viešai.

5. Informacija apie Teisėjų garbės teismo posėdžiuose numatomus svarstyti klausimus skelbiama Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio. Informacija apie Teisėjų garbės teismo priimtus sprendimus skelbiama Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje per 10 dienų po posėdžio.

6. Teisėjų garbės teismo nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;
- 2) pasibaigia terminas, kuriam jis buvo paskirtas Teisėjų garbės teismo nariu;
- 3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų;
- 4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti teisėjui drausminę nuobaudą;
- 5) jis atšaukiamas iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų.

7. Teisėjų garbės teismas laikinai atlieka savo pareigas iki naujos sudėties Teisėjų garbės teismo sudarymo.

8. Teisėjų garbės teismo narys atšaukiamas iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų, jeigu jį paskyręs ar išrinkęs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis Teisėjų garbės teismo narys netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų garbės teismo nario funkcijas, arba paaiškėja aplinkybių, dėl kurių jis negalėjo būti paskirtas ar išrinktas Teisėjų garbės teismo nariu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00013, iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryto ir veikiančio Teisėjų garbės teismo įgaliojimai tęsiasi tol, kol bus sudarytas 122 straipsnyje nustatytos sudėties Teisėjų garbės teismas, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

### **123 straipsnis. Teisėjų garbės teismo posėdžiai**

Teisėjų garbės teismas teisėjų drausmės bylas ir prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėja vadovaudamasis šiuo Įstatymu ir Teisėjų garbės teismo nuostatais. Juos tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## **PENKTASIS SKIRSNIS NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA**

### **124 straipsnis. Nacionalinė teismų administracija**

1. Nacionalinė teismų administracija yra biudžetinė įstaiga, veikianti pagal šį Įstatymą, Nacionalinės teismų administracijos įstatymą ir kitus teisės aktus.

2. Nacionalinė teismų administracija įgyvendina šiuos uždavinius:

1) padeda užtikrinti teismų ir teisėjų nepriklausomumą, teismų organizacinį savarankiškumą;  
2) pagal kompetenciją užtikrina teismų ir teismų savivaldos institucijų glaudžius tarpusavio ryšius;

3) padeda teismų savivaldos institucijoms įgyvendinti pavestas funkcijas;

4) pagal kompetenciją užtikrina sklandų teisėjų korpuso formavimą;

5) organizuoja ir užtikrina centralizuotą teismų materialinį techninį aprūpinimą;

6) užtikrina teisėjų pensinį aprūpinimą;

7) siekdama užtikrinti efektyvų ir racionalų valstybės lėšų valdymą ir naudojimą, organizuoja teismų vykdomų valstybės biudžeto programų projektų ir programų sąmatų projektų rengimą, įgyvendina teismų investicijų projektus;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

8) kuria ir įgyvendina bendrosios teismų informacinės sistemos strategiją;

9) siekia, kad Lietuvos Respublikos teismų sistema veiktų efektyviai.

3. Nacionalinė teismų administracija, įgyvendindama savo uždavinius, atlieka Nacionalinės teismų administracijos įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

4. Nacionalinė teismų administracija turi teisę tvarkyti pretendentų į apylinkės teismo teisėjus, teisėjo karjeros siekiančių asmenų ir teisėjų asmens duomenis, įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis, pagal Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodyti duomenys, sveikatos pažymėjimai, asmens kompetencijų vertinimo rezultatai, taip pat duomenys apie teisėjo paskyrimą į pareigas, priesaiką, atleidimą iš pareigų, perkėlimą, nušalinimą, drausmines nuobaudas ir kiti duomenys tvarkomi Nacionalinėje teismų administracijoje saugomoje asmens byloje pagal Teisėjų tarybos patvirtintas asmens bylų sudarymo ir tvarkymo taisykles.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

**125 straipsnis.** Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## V DALIS

### FINANSAVIMAS IR MATERIALINIS TECHNINIS APRŪPINIMAS

**126 straipsnis. Teismų sistemos finansavimas**

Teismai finansuojami iš valstybės biudžeto. Kiekvienas teismas turi savo atskirą išlaidų sąmatą. Įstatymų numatytais atvejais teismų sistema gali būti finansuojama iš kitų valstybės finansinių šaltinių.

**127 straipsnis. Biudžeto projektų parengimas ir svarstymas**

1. Biudžeto projektus sudaro asignavimų valdytojai – teismai.

2. Asignavimų valdytojai – teismai pasiūlymus dėl savo biudžetų projektų pateikia Teisėjų tarybai svarstyti. Aprobavusi pasiūlymus dėl pateiktų biudžetų projektų, Teisėjų taryba juos pateikia svarstyti Vyriausybei.

3. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)  
 Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

### **128 straipsnis. Teismų materialinis techninis aprūpinimas**

1. Teismo materialinį techninį aprūpinimą pagal patvirtintą išlaidų sąmatą organizuoja ir užtikrina teismo kancleris. Teismų centralizuotą aprūpinimą reikiamu ilgalaikiu turtu, inventoriumi ir paslaugomis organizuoja ir užtikrina Nacionalinė teismų administracija.

2. Valstybės investicijų programoje numatytų investicijų, skirtų teismams, asignavimų valdytoja yra Nacionalinė teismų administracija.

2<sup>1</sup>. Nacionalinį pažangos planą įgyvendinančių nacionalinių plėtros programų priemonėms ir jų įgyvendinimo projektams, kuriuos vykdo teismai, skirtų asignavimų valdytoja yra Nacionalinė teismų administracija.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

3. Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Teisėjų tarybos patvirtintu tvarkos aprašu, rengia teismų investicijų projektus ir teikia juos Teisėjų tarybai derinti.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

4. Teismų investicijų projektus įgyvendina Nacionalinė teismų administracija.

5. Pastatai ir kitas turtas, kuriuo naudojasi teismai ir Nacionalinė teismų administracija, yra valstybės nuosavybė. Teismai ir Nacionalinė teismų administracija šį turtą, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus, valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. Teismams ir Nacionalinei teismų administracijai perduotas turtas negali būti paimtas be Teisėjų tarybos sutikimo.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2284](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12173

6. Atskirais atvejais teismai savo funkcijoms atlikti reikalingas patalpas gali nuomotis, valdyti valstybės nekilnojamąjį turtą ir juo naudotis panaudos pagrindais, taip pat apsirūpinti teismų funkcijoms atlikti reikalingu nekilnojamuoju turtu centralizuotą valstybės nekilnojamojo turto valdymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2284](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12173

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

### **129 straipsnis. Teismų ūkinės finansinės veiklos tikrinimas**

1. Finansinį ir veiklos auditą teismuose įstatymų nustatyta tvarka pagal savo įgaliojimus atlieka Valstybės kontrolė.

2. Vidaus auditą teismuose įstatymų nustatyta tvarka atlieka Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **VI DALIS TEISMŲ APSAUGA**

### **130 straipsnis. Rimties ir tvarkos teismuose palaikymas, teismų apsauga**

1. Tvarką ir rimtį teismuose padeda užtikrinti policija.

2. Teismų apsaugai užtikrinti skiriamų policijos pareigūnų skaičių nustato policijos generalinis komisaras, atsižvelgęs į Teisėjų tarybos siūlymus.

3. Teismų apsaugą užtikrinanti policija finansuojama iš policijai išlaikyti skirtų valstybės biudžeto lėšų.

4. Teismų apsaugą užtikrinančių policijos pareigūnų įgaliojimus nustato įstatymai.

5. Į teismo patalpas draudžiama įnešti ginklą, šaudmenis, sprogstamąsias, nuodingąsias ar kitas akivaizdų pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai keliančias medžiagas ir daiktus.

6. Šio straipsnio 5 dalies nuostatos netaikomos asmenims, kuriems turėti ginklą arba kitus pavojingus daiktus ar medžiagas reikalinga atliekant tarnybines funkcijas, taip pat kai tokios medžiagos ar daiktai yra teisme nagrinėjamos bylos sudedamoji dalis. Teismo pirmininko leidimu ginklą savigynai į teismą gali įsinešti to teismo teisėjai, teismo valstybės tarnautojai ir darbuotojai.

7. Siekiant užtikrinti teismo saugumą, teismo patalpose esantys ar norintys į jas patekti asmenys ir jiems priklausantys daiktai gali būti tikrinami.

8. Teismo pirmininkas gali nustatyti asmenų elgesio teisme (ne proceso metu) tvarką.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

## VII DALIS TEISMŲ SISTEMOS APDOVANOJIMAI

### **130<sup>1</sup> straipsnis. Teismų sistemos apdovanojimai**

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams, šių teismų valstybės tarnautojams ir darbuotojams bei kitiems teismų sistemai nusipelnusiems asmenims gali būti skiriami teismų sistemos apdovanojimai.

2. Teismų sistemos apdovanojimų rūšis, apdovanojimų skyrimo ir įteikimo, panaikinimo ir netekimo tvarką nustato Teisėjų taryba.

*Papildyta dalimi:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

## VIII DALIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

*Dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836

### **131 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas**

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-609](#), 94.10.20, Žin., 1994, Nr. 83-1555 (94.10.26)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-633](#), 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 89-1709 (94.11.18)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-687](#), 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

4.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-792](#), 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
5.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-827](#), 95.03.21, Žin., 1995, Nr. 29-647 (95.04.05)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 51 STRAIPSNIO PAKEITIMO
6.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1387](#), 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 22, 22(1), 33, 34, 35, 56, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
7.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1432](#), 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 13, 17, 18, 19, 20, 21, 27, 29, 36, 42, 58, 60, 62 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
8.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1524](#), 96.09.17, Žin., 1996, Nr. 92-2149 (96.10.02)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
9.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1543](#), 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS
10.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-143](#), 97.03.13, Žin., 1997, Nr.22-544 (97.03.15)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
11.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-253](#), 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 10, 15, 22, 33, 38, 39, 56, 68(1)-68(7) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
12.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-696](#), 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
13.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-912](#), 98.10.22, Žin., 1998, Nr.95-2636 (98.10.30)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
14.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-1032](#), 99.01.14, Žin., 1999, Nr.13-311 (99.02.03)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(1) STRAIPSNIU IR 9, 14, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1043](#), 99.02.09, Žin., 1999, Nr. 19-507 (99.02.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 22, 22(1), 28, 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO IR 8 STRAIPSNIO 2 DALIES PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1073](#), 99.02.11, Žin., 1999, Nr. 21-580 (99.03.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 62 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1162](#), 99.05.04, Žin., 1999, Nr. 43-1361 (99.05.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1192](#), 99.05.20, Žin., 1999, Nr. 48-1526 (99.06.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO 8(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1381](#), 99.11.04, Žin., 1999, Nr. 101-2902 (99.11.26)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 68(1), 68(2), 68(4), 68(5) IR 68(6) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1535](#), 00.02.10, Žin., 2000, Nr. 15-382 (00.02.23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 8(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1994](#), 00.10.10, Žin., 2000, Nr. 92-2847 (00.10.31)

TEISMO ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-44](#), 2000 11 28, Žin., 2000, Nr. 103-3260 (2000 12 01)

TEISMŲ ĮSTATYMO 66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-443](#), 2001-07-10, Žin., 2001, Nr. 64-2328 (2001-07-25)

VALSTYBĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO, TEISMŲ ĮSTATYMO, KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO, SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTATYMO, SEIMO NARIŲ DARBO SĄLYGŲ ĮSTATYMO, PROKURATŪROS ĮSTATYMO, TARNYBOS LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROJE STATUTO, MOTERŲ IR VYRŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO, VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-732](#), 2002-01-24, Žin., 2002, Nr. 17-649 (2002-02-20)

TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Nauja įstatymo redakcija**

Šio įstatymo įsigaliojimą nusako:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-788](#), 2002-03-14, Žin., 2002, Nr. 31-1131 (2002-03-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

Teismų įstatymo pakeitimo įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. gegužės 1 d., išskyrus šiame Įstatyme numatytas išimtis.

Teismų įstatymo 94 ir 100 straipsniai įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

Iki šiame Įstatyme nurodytų Teismų įstatymo straipsnių įsigaliojimo taikomos atitinkamos Teismų įstatymo nuostatos, galiojusios iki Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo.

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, Žin., 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

TEISMŲ ĮSTATYMO 97 IR 100 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

TEISMŲ ĮSTATYMO 55, 56, 65, 76, 78, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 55(1) IR 69(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1322](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 12-440 (2003-01-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 57 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

TEISMŲ ĮSTATYMO 47, 82, 89, 91 IR 97 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

TEISMŲ ĮSTATYMO, ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO, CIVILINIO PROCESO KODEKSO, BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1508](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1914 (2003-05-01)

TEISMŲ ĮSTATYMO 36 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, Žin., 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

TEISMŲ ĮSTATYMO 51, 66, 67, 68, 69(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-414](#), 2005-11-22, Žin., 2005, Nr. 143-5176 (2005-12-08)

TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1. Įsigaliojus šiam įstatymui, Teismų tarybos pirmininko ir jos narių, išskyrus narius, kurie yra teisėjai, įgaliojimai nutrūksta.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, Teismų tarybos nariai teisėjai laikinai tampa Teisėjų tarybos nariais. Pirmąją šios tarybos posėdį ne vėliau kaip per septynias dienas sušaukia ir jam pirmininkauja vyriausias pagal amžių šios teisėjų tarybos narys teisėjas. Šiame posėdyje ne mažesne kaip pusės visų Teisėjų tarybos narių balsų dauguma išrenkamas Teisėjų tarybos pirmininkas, jo pavaduotojas ir sekretorius. Šios teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi, kol šio įstatymo nustatyta tvarka bus sudaryta nauja Teisėjų taryba.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta Teisėjų taryba ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo pirmojo savo posėdžio dienos sušaukia Visuotinį teisėjų susirinkimą, kuriame šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka išrenkami Teisėjų tarybos nariai. Šiame susirinkime Teisėjų tarybos nariai renkami pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio teismui (teismams) nustatytą vietų skaičių. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka sudarytą Teisėjų tarybą ne vėliau kaip per septynias dienas į pirmąjį posėdį sušaukia ir, kol bus išrinktas Teisėjų tarybos pirmininkas, jam pirmininkauja vyriausias pagal amžių Teisėjų tarybos narys.

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka sudarytos Teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi iki 2006 m. gruodžio 31 d.

**5. Teismų įstatyme vartojamą sąvoką „Teismų taryba“ pakeisti sąvoka „Teisėjų taryba“.**

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2007 m. liepos 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-985](#), 2006-12-14, Žin., 2006, Nr. 141-5407 (2006-12-28)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2007 m. gruodžio 31 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1211](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 72-2835 (2007-06-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. gegužės 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1363](#), 2007-12-11, Žin., 2007, Nr. 135-5455 (2007-12-21)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. liepos 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1515](#), 2008-04-29, Žin., 2008, Nr. 51-1880 (2008-04-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. gruodžio 31 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1641](#), 2008-06-26, Žin., 2008, Nr. 73-2799 (2008-06-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, Žin., 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

TEISMŲ ĮSTATYMO 51, 66, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

TEISMŲ ĮSTATYMO 75, 76, 77, 79, 80 IR 81 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Iki šio įstatymo įsigaliojimo Respublikos Prezidento paskirti teismų pirmininkai, pirmininkų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai **eina pareigas iki kadencijos, kuriai buvo paskirti, pabaigos.**

Jei teismų pirmininkai, pirmininkų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai iki šio įstatymo įsigaliojimo ėjo pareigas kadencijos trukmės ar ilgesnį laikotarpį, šis laikotarpis prilyginamas pirmajai jų kadencijai tame pačiame teisme einant tas pačias pareigas.

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2) STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 4 ir 31 straipsnius, 32 straipsniu keičiamo Teismų įstatymo 107 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d.

Šio įstatymo 31 straipsnis, 32 straipsniu keičiamo Teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2017 m. sausio 1 d., 2 dalis – 2012 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

**Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:**

36.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2) STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

36.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2) STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

36.3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1495](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20795

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55-1, 57, 61, 63, 64, 69-1, 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53-1, 53-2 STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO NR. X-1685 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

TEISMŲ ĮSTATYMO 96, 97 IR 101 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)

TEISMŲ ĮSTATYMO 77 IR 81 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

TEISMŲ ĮSTATYMO 54, 55(1), 65, 76, 78, 85, 91(2), 91(3) IR 98 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 54 straipsnio 4 dalį, šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalį, šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 4 dalį ir šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 91<sup>3</sup> straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 54 straipsnio 4 dalis, šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalis, šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 4 dalis ir šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 91<sup>3</sup> straipsnio 4 dalis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

40.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-810](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 63-3089 (2010-05-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

41.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04)

TEISMŲ ĮSTATYMO 12, 15, 23 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

42.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 103, 104, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

43.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

TEISMŲ ĮSTATYMO 45, 55(1), 63 IR 101 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

44.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1479](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 78-3804 (2011-06-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

45.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

TEISMŲ ĮSTATYMO 36, 37, 93, 94, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2011 m. spalio 1 d.

Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

**Įstatymo įsigaliojimas keistas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-74](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 153-7826 (2012-12-29)

TEISMŲ ĮSTATYMO 36, 37, 93, 94, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

46.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

TEISMŲ ĮSTATYMO 14, 15, 34, 103 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 16, 17, 58 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

47.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1972](#), 2012-04-17, Žin., 2012, Nr. 51-2527 (2012-05-03)

TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

**Šis įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2348](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6676 (2012-11-15)

TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

48.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2262](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6121 (2012-10-20)

TEISMŲ ĮSTATYMO 47 IR 53(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

49.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2312](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 129-6476 (2012-11-08)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

50.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XI-2313](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6641 (2012-11-15)  
 TEISMŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

51.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, Žin., 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)  
 TEISMŲ ĮSTATYMO 93, 101, 120, 124, 127, 128 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)  
 TEISMŲ ĮSTATYMO 63, 64, 66, 67, 68, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-544](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5364 (2013-10-17)  
 TEISMŲ ĮSTATYMO 60, 90 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

54.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00013  
 LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 10, 86, 113 IR 122 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.  
 Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryto ir veikiančio Teisėjų garbės teismo įgaliojimai tęsiasi tol, kol bus sudarytas šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyame Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 122 straipsnyje nustatytos sudėties Teisėjų garbės teismas, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

55.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-747](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00063  
 LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 47 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

### **Konstitucinio Teismo nutarimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
 99.12.21, Žin., 1999, Nr. 109-3192 (99.12.24)  
 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 14, 251, 26, 30, 33, 34, 36, 40, 51, 56, 58, 59, 66, 69, 691 IR 73 STRAIPSNIŲ ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
 2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 56 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 3 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 4, 5, 6 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 57 STRAIPSNIO 3 DALIES (2003 M. SAUSIO 28 D. REDAKCIJA), 63 STRAIPSNIO 4 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 70 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 71 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 72 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 73 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 74 STRAIPSNIO 1 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 75 STRAIPSNIO 1 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 76 STRAIPSNIO 2 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 77 STRAIPSNIO 3 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 78 STRAIPSNIO 2 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 79 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 81 STRAIPSNIO 3, 7 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 90 STRAIPSNIO 3, 7 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 119 STRAIPSNIO 2, 5 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 120 STRAIPSNIO 3, 4 PUNKTŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 128 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D.

REDAKCIJA), LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO "LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO STATUTAS" 11 STRAIPSNIO 3 DALIES 13 PUNKTO (1996 M. LIEPOS 4 D. REDAKCIJA), 17 STRAIPSNIO 1, 3 DALIŲ (1995 M. BALANDŽIO 18 D. REDAKCIJA), 4 DALIES (1996 M. LIEPOS 4 D. REDAKCIJA), 18 STRAIPSNIO 3 DALIES (1995 M. BALANDŽIO 18 D. REDAKCIJA) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2003 M. VASARIO 10 D. DEKRETO NR. 2048 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" 1 STRAIPSNIO ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

3.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2007-12-17, Žin., 2007, Nr. 134-5427 (2007-12-18)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 47 STRAIPSNIO (2003 M. BALANDŽIO 3 D. REDAKCIJA) 4 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2004 M. LIEPOS 1 D. DEKRETO NR. 140 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1, 2 DALIMS, 84 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1, 6 DALIMS, 86 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 2 DALIAI, 90 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1 DALIES 5 PUNKTUI, 6 DALIAI, TAIP PAT DĖL BYLOS DALIES PAGAL PAREIŠKĖJO - LIETUVOS APELIACINIO TEISMO PRAŠYMĄ IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2004 M. LIEPOS 1 D. DEKRETO NR. 140 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 90 STRAIPSNIO 7 DALIAI (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) NUTRAUKIMO

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-748](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00013

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 10, 86, 113 ir 122 straipsnių pakeitimo ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1495](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20795

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55-1, 57, 61, 63, 64, 69-1, 81 straipsnių, IX skyriaus pavadinimo, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 straipsnių, XII skyriaus antrojo skirsnio pavadinimo, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 89, 109 110, 111, 112, 125 straipsnių pripažinimu netekusiais galios ir Įstatymo papildymo 53-1, 53-2 straipsniais ir IX skyriaus trečiuoju skirsniu įstatymo Nr. X-1685 46 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1776](#), 2015-06-11, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09620

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 papildymo 40-2 straipsniu įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1564](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-02, i. k. 2015-05016

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 53-2 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2246](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-04, i. k. 2016-00048

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 41 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2379](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14740

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53-2 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-2402](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 22, 23, 27, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir 24, 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas
8.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-2475](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17981  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 34, 36, 41, 45, 55-1, 56, 63, 65, 70, 80, 101, 107, 114, 120 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 114-1 straipsniu įstatymas
9.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-2628](#), 2016-09-21, paskelbta TAR 2016-09-29, i. k. 2016-24200  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 48 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymas
10.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-2720](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26506  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 12, 15, 23 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymas
11.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-606](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-19, i. k. 2017-12426  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 7 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas
12.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-1736](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20704  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 101 straipsnio pakeitimo įstatymas
13.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-1741](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20714  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 54, 55-1, 85, 91-3 ir 122 straipsnių pakeitimo įstatymas
14.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-2284](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12173  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 128 straipsnio pakeitimo įstatymas
15.  
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Pranešimas  
Nr. [2B-56P](#), 2019-12-30, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21605  
Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 47 straipsnio 2 dalies (2013 m. gruodžio 23 d. redakcija) galiojimo sustabdymo
16.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-2372](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53-1, 53-2, 54, 55-1, 57, 61, 63, 69-1, 76, 78, 84, 85, 88, 91-2, 91-3, 91-4, 91-5, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 44-1 straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
17.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XIII-2775](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02010  
Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 68, 69-1, 73, 79, 79-1 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 79-1 straipsniu įstatymas
- 18.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT41-N4/2020](#), 2020-03-09, paskelbta TAR 2020-03-09, i. k. 2020-05178

Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 47 straipsnio (2013 m. gruodžio 23 d. redakcija) 2 dalies, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 8 straipsnio (2008 m. lapkričio 11 d. redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3093](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14362

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 47 straipsnio pakeitimo įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3133](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15378

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 120, 124 ir 128 straipsnių pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-114](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-28, i. k. 2020-28792

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53-1, 53-2, 54, 55-1, 57, 61, 63, 69-1, 76, 78, 84, 85, 88, 91-2, 91-3, 91-4, 91-5, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44-1 straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-919](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-26, i. k. 2022-01147

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 63 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1195](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15186

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 papildymo 44-2 straipsniu įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1570](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25121

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79-1, 81, 85, 90, 91-1, 91-2, 91-3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2137](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14331

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 57, 101 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymas